

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6:50
za en mesec „ „ 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inšerate in reklamacije. Upravniškega telefona štev. 188.

z mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Zlá znamenja.

Zagreb, 12. maja.

Ko smo mirno in objektivno presojevali zmago hrvatske opozicije nad vladno stranko, nismo mislili, da se bodo naša prerokovanja kmalu uresničila. In vendar je prišlo — naglo in nepričakovano. Prijateljstvo Košutovo s Supilom se ni obneslo. Kar je na Hrvaškem še zdravo in nepokvarjeno, vse uvidi, da politika, ki jo je drzno in s pravo šarlatansko reklamo začel znani prijatelj mažarskih Košutovcev na Reki, vodi v propast. Komaj je hrvatska opozicija v saboru prišla na dan s svojimi mislimi — zahtev sploh še ni stavila — že se je pooblačilo nebo na Mažarskem in viteški Arpadovci so nagubali čelo. Kako je prišlo do tega?

Košutovci so začetkom obljubili po svojem proroku Balamu — Supilu Hrvatov vse mogoče svobodoščine. Samo ena ovira je morala pasti — mažarska stranka, ki je vzdrževala Tiszovo politiko, najhujšo nasprotnico Košutovo. Hrvatje so storili to delo. Naravno, da za to zahtevajo plačila. Prvi, ki so prišli v sabor s polno zavestjo svojih pravic, so Starčevićanci. Peršič se je pritožil, da v saboru ni poslanec hrvatske Reke. Ta izjava je zadela Mažare v srce. Vse je zaboblo do dna duše — Košutovci in stare liberalce. Kakšno krivico so storili Hrvatje?

Hrvaški avtonomni zakon o volilnem redu izrecno določuje, da Reka voli dva poslance v hrvaški sabor. Peršič je zahteval, naj se izvrši ta zakon, ki je potrjen od samega kralja. Zahteval je, naj se vendar enkrat da Hrvatom to, kar jim gre celo po zakonu, po zakonu, ki je veljal tudi tedaj, ko so gospodarili nad Hrvatimi mažaroni. To bi bil prvi korak do svobodne Hrvaške. Saj je prvo pravno vprašanje za Hrvatje reško vprašanje. To bi bilo Mažarom zadosti. Vsi brez razlike strank so se vzdignili. In že jamejo Hrvatom, ki jih imajo za svoje ponižne sluga, diktirati, kako daleč smejo s svojimi željami.

Cudimo se, da Hrvatje tega že preje niso uvideli. Šli so Mažarom za boro ceno na limanec. Mažari jim niso ničesar pozitivnega obljubili, razun tega, da je Supilo smel v Pešti sedeti s Košutom pri eni mizi pri obedu. Drugo so Košutovci vse razpečali pod frazo: svobodoščine. Njihovi agentje so to robo na Hrvaškem jeli prodajati in so jo res hitro razprodali. Mažarski listi, prej polni hvale, sedaj dopovedujejo Hrvatom, da so resolucionašem dovolili zgolj to, da se na Hrvaškem uvedejo ustavne svobodoščine, ne pa premembe obstoječe nagodbe! In zato so šli Hrvatje v boj?

Saj o ustavnih pravicah Hrvatske Mažari sploh nimajo ničesar odločiti! Prav piše »Hrvatsko Pravo«: »Ako hoče hrvaški narod ustavno svobodo — in da jo hoče, o tem nihče ne dvomi, . . . ker jo je zahteval že na saboru l. 1848, tedaj bi se Mažari temu ne smeli protiviti in se delati, kakor da bi jo nam šele oni dali in podarili. To njihovo počenjanje je nedopustljivo vmešavanje v hrvaško avtonomijo.«

Toda mažarske oholosti s tem še ni konec. Oni sedaj na vsak način zahtevajo od hrvaške opozicije, da naj se ne združi s Starčevićanci, ki so po pisavi »Pester Lloyd« Mažarom neprijazni. Budapesti Hirlap« prijazno svetuje Hrvatom, naj se združijo z »boljšimi elementi bivše narodne stranke«. Torej, komaj so Hrvatje začeli, vspodbujani od Košuta, razmišljati o tem, kako bi uredili razmere, s kom naj se zvežejo, kako naj izvedo obljubljene »svobodoščine«, že njihovi prijatelji in zavezniki narekujejo, s kom se smejo družiti in s kom ne. »Hrvatstvo« označuje pisavo »Pester Lloyd« za skrajno cinično in predrzno. Ta list grozi Hrvatom s posledicami, ki bi jih utegnili imeti združenje opozicije s Starčevićanci in celo svetuje mažarski vladi, naj z nasiljem stori konec taki hrvaški politiki. Kar so Mažari izvršili čez noč v Pešti, to naj izvedo v Zagrebu! Torej Zagreb mažarski pašalik!

Sedaj se spominjamo, kako je nekoč Supilo pisal o nekem idealnem združenju opozicionalcev z vladno stranko. To je bilo tedaj, ko se je šlo za ministra za Hrvaško. In ni nam treba pripomniti, da je na Hrvaškem še sedaj mnogo takih, ki verujejo svojim najhujšim sovražnikom. Utegne biti resnično: doli na jugu se zopet začneja odigravati stara tragedija iz leta 1873.

Sicer zelo optimistični »Agramer Tagblatt« se pri tem ne more iznebiti težkih misli in čustev. Piše, da niti najbolj izkušeni politiki ne vedo, pri čem da so. Kar smo mi že zdavnaj pisali, potrjuje »Tagblatt«. Konstatira, da se je začelo intrigantstvo, ki je sicer že od nekdaj cvetelo pod Stefanovo krono. Sedaj pa pride najzanimivejši: »Agramer Tagblatt«, ki si je toliko obetal od hrvaško-mažarskega prijateljstva, priznava, da je vse skupaj bila le komedija. Grof Teodor Bathiany je gotovo izmed vseh ogrskih politikov Hrvatom najbolj naklonjen. In vendar piše ta magnat v »Magiaroszag«: »da bo treba sabor razpustiti in razpisati nove volitve.«

Čemu to? Saj je v saboru takoj stvorjena večina, akose združijo

resolucionaši s Starčevićanci. Hrvaški narod se tedaj lahko sam vlada in mažarska stranka mu ne bo mogla metati polen pred noge. Toda ravno to je, česar Mažari nočejo. »Tagblatt« domneva, da so Mažari hoteli, naj se hitro izvolijo delegatje za državni zbor. Kakor hitro sabor to izvrši, ga Mažari ne potrebujejo več, in sabor naj se razide. Kar od Hrvatov zahteva kraljevi reskript, to bi lahko vse izvršil sabor, oziroma močna »opozicionalna« stranka, katera bi strla vsak odpor mažaronov, toda, kar hočejo od sabora Mažari, tega ta večina ne bo hotela storiti, in zato naj gre. Zamorec v Otellu. Kraljevi reskriptu so Košutovcem že od nekdaj deveta briga. Na Hrvaškem pa ni druge rešitve, nego lju d st v o, tisto ljudstvo, o katerem so sedaj le govorili in mu napijali, pa ga pustili v nevednosti in revščini. Le ljudstvo bo znalo obracunati s »kostešijo« in korupcijo in s tisto ničvredno nagodbeno kompromisno politiko. V to pa je potrebna večja in širša volilna pravica.

Iz Zagreba, 13. maja.

Današnji politični položaj na Hrvaškem precej podoben onemu leta 1873., ko je moral odstopiti vsled velikega poraza pri volitvah banski namestnik Vakanovič. Poraz mažarske stranke je bil takrat hujši, nego pri zadnjih volitvah, in vendar so vspehi tedanji mažaroni v zvezi z mažaronsko vlado, da so popolno zmago tedanje narodne stranke onemogočili s tem, da so pozvali v hrvaški sabor vse mažarske viriliste, katerih je bilo pa takrat mnogo več, nego jih je sedaj. In dasi je bil imenovan za bana narodni mož Ivan Mažuranič, vendar ni mogel spremeniti Rauchove zloglasne nagodbe iz leta 1868 v onem zmislu, kakor je to želela sama narodna stranka, marveč se je moral skleniti kompromis z mažaroni in nagodba je ostala skoraj v celoti nespremenjena. Sedaj se seveda na Hrvaškem ne bje še boj proti nagodbi, marveč proti zistemu, ki ga je proizvela ta nagodba, in ko se ta zistem zaduši, ter si Hrvaška pribori slobodnejše politične uredbe, nego jih je imela do zdaj vsled obstoječega zistema, bi se mogla začeti borba i proti nagodbi. In ravno to je razlog, da Mažari niso niti najmanj zadovoljni z današnjo zmago hrvatske opozicije sploh. Posebno pa jih je iznenadilo, da se je zedinjena opozicija sporazumela s stranko starčevićevo za tako dolgo, dokler Hrvaški ne pribore vseh slobodnih uredb političnega življenja. Pravijo, da je ta kompromis sklenjen na tri leta, pa v tem času Starčevićeva stranka ne bode začela nobene borbe glede držav-

nopravnih vprašanj med Hrvaško in Ogrsko. V treh letih misli hrvaška opozicija urediti Hrvaško po pravih ustavnih načelih. Mažari se že iz principa ne bi smeli ustavljati tem plemenitim namenom hrvaških rodoljubov, saj se vendar tudi sami bore za ustavne pravice. Toda Mažari se plašijo bodočnosti, kajti če si Hrvaška uredi svojo ustavo po svoji volji, potem bi se mogla ojačiti ter bi začela brez strahu borbo tudi za svojo državno samostalnost, česar Mažar noče dovoliti za nobeno ceno. Zato spletkarijo zdaj proti Hrvatom, samo da ne pride do sloge. Zdaj je za Hrvatce zares osodepoln čas. Zmago, ki so jo stekli nad mažaronsko stranko, treba zdaj modro upotrebiti, in kakor vsa znamenja kažejo, se bode to tudi zgodilo. Mislimo, da se mažaronski stranki ne bode posrečilo dobiti večine tudi ne z virilisti. A v bodoči seji se bode odločilo o dostojanstvenikih v samem saboru. Glede predsednika še do včeraj ni bilo odločeno, ker poslanec Barčić radi visoke starosti ne želi sprejeti te časti in pa radi tega ne, ker ni verjetno, da bi ga cesar potrdil radi poznate izjave v hrvaškem saboru o ruskem kopitu.

A kako bo z vlado? Podban Chavrak je odstopil, je li pa demisijsa sprejeta, ni še določeno. Pravijo, da ima podban nade, da pride po posredovanju svojega znanca bar. Schiesela iz Zagreba v Sarajevo na mesto Kučere. To bi bilo veliko odlikovanje, katero ba je zaslužil za svoje uspešno (!) delovanje na Hrvaškem. Vlado zastopa sedaj v saboru predstojnik Marinović, ker tudi o banu še ni odločeno, kaj se zgodi. Opozicija misli prigrdom volitev delegatov v zajedniški sabor izraziti nezaupanje vladi, in potem se mora odločiti, kdo ostane in kdo gre. Ban bi bil pripraven žrtvovati svoje dosedanje člane vlade ter si vzeti druge, po volji opozicije, a ker tudi opozicija ni načelno protivna dosedanemu banu Pejačevcu, katerega žele pridržati na Dunaju, in bržkone tudi v Budimpešti, potem bi ostal sedanji ban z novimi oddelnimi predstojniki. In ti možje bi bili po dosedanjih dogovorih med opozicionalnimi strankami bivši veliki župan Nikolić podban, dr. Banjavčić predstojnik pravosodja in dr. Vrbanić predstojnik bogočastja in nastave. Zadnja dva nista voljena v sedanji sabor, ali ker je praznik še nekaj volilnih opozicionalnih kotarov, bi se dala lahko izvoliti, ker sta poznata parlamentarca. Ta vprašanja rešijo bržkone še ta teden, če se ne zgodi kaj izvanrednega, kar je na Hrvaškem vselej mogoče.

LISTEK.

Bela poročna obleka.

Arabeska.

Češki spisal J. Arbes, poslovenil Fr. Virant.

Še enkrat se je pozorno pogledala v velikem stoječem zrcalu, v katerem je odsevala njena vitka postava od glave do peti . . .

Z desno roko je uredila nekoliko mehkih plavih lascev, ki so se prikradli tihotapsko izpod mirtovega venca, z levo je popravila gube snežnobele ukusne obleke z dolgo vlečko, potem se je počasi obrnila . . .

Sedaj je stala nasproti verni družici, mnogoletni prijateljici, ki ji je pomagala pri toaleti.

Zlati žarki jutranjega poletnega solnca, prodirajoči skozi težke zavesa elegantnega budoarja, obliivajo z nežno svetlobo lepo postavno modrooke plavolaske.

V svežem, smehljajočem obrazku z rožnatimi lici, škrlatnimi ustnicami, jasnim visokim čelom, grškim nosom in sramežljivo povešenimi očmi, z dolgimi trepalnicami in gostimi obrvmi se kaže v tem hipu ona neizrek-ljiva blaženost, v kateri bi srce tako rado radosti zavriskalo, a je vendar stiska neka tesnoba, kakor bi hotelo z neodpustnim grehom postati popolnoma srečno . . .

Ljubila je in bila ljubljena!

Slutila je, da se končno uresničijo najslajše sanje, vedela je, da bo v nekoliko trenutkih za večno zvezana z bitjem, ki ga skoro obožuje!

Čegavo srce ne bi trepetalo sladke groze? V čegavem obrazu se ne bi pokazal odsev redkega čustva popolne sreče? . . .

»Kako si krasna, mila Emilija!« je vzkliknila verna družica, zroča v obraz lepe prijateljice.

»In kako srečna, moja draga, draga Ružena!« je šepetala Emilija kakor bi se bala, da ne bi zaslišal kdo drug ko verna družica teh besed.

In vzdignila je sramežljivo povešene oči.

Pogledi obeh oči so se srečali.

V jasnih, modrih očeh Emilije sta se zalesketali dve solzi in padli po rožnatih licih do nedri . . .

»Kako ti zavidam te solze!« je rekla čez trenutek prijateljica.

»Ah, nikakor ne, mila Ružena!« je odvrnila hitro Emilija. »Vem, da mi ne zaviadaš, ti mi ne moreš zavidati!«

»In vendar te zavidam!« . . .

»Ni mogoče! Ali nisi bila pred dvema letoma ravnotako srečna kakor jaz? Ali mar nisi srečna do danes?«

»Sreča je opoteča . . .«

»In zato, ker je sreča opoteča, moreš komu — zavidati solze radosti?«

»Ne zavidam ti tako solz radosti, kakor solze sploh. Jaz nisem nikdar plakala radosti in bojim se — če me kedaj sreča zapusti, da ne bom mogla zaplakati, da ne najdem v solzah utehe . . .«

»Pa se morda ne mučiš s kako nespametno slutnjo?«

»Narobe! Zdi se mi, da nesrečna sploh ne morem biti! . . . Toda nesreča ne vprašuje, če bi bil kdo rad še nadalje srecen; pogosto pride nepričakovano in potem je treba . . .«

»Morda ni prav, da se človek izplaka?« jo je prestrigla Emilija. »Morda meniš, da bom mogla takrat plakati, da utešim boleost s solzami? . . .«

»Ravnotako kakor si sedaj mimogrede pretakala solze radosti, utešiš se pozneje s potokom solza, ko bom jaz reva . . .«

Ni izgovorila. Temno oko se ji je zasvetilo s posebnim izrazom, kakor če srce krčevito pretrese hipna boleost.

»Ah, ti si vendar nespametna, mila Ruženka,« je rekla po kratkem presledku Emilija. »Povej vsaj, kaj te je privedlo do te misli.«

»Tvoja snežnobela poročna obleka . . .«

»Kako to?«

»Tudi jaz sem imela tako, tudi jaz sem zanj spravljala skupaj krajcar h krajcarju, tudi

jaz sem jo sama šivala, toda tudi jaz sem jo, kakor ti, poskropila s svojo krvjo . . .«

»S krvjo? S svojo krvjo?« je ponavljala Emilija osuplo, opazovaje svojo obleko; pa takoj nato je zaklicala naglo in radostno:

»Pa vendar ne misliš na ta majčkenci madež, ki sem ga tako skrbno s kredo zakrila, da ni mogoče niti od blizu spoznati?«

Pri tem je pokazala z rožnatim prstkom na mal, komaj viden madež na svojem srcu . . .

Ružena je žalostno prikimala.

Emilija je molčala nekaj časa in začudeno zrla prijateljici v obraz, ki je bil v tem hipu zelo resen.

»Toda jaz ne razumem,« je rekla mirno in važno, »v kakšni zvezi bi mogel biti takšen madež z mojo ali tvojo bodočo srečo!«

»Nisi še nikoli slišala, kaj čaka nevesto, katera omadežuje pri šivanju poročno obleko s svojo krvjo?« je vprašala Ružena z resnim, skrivnostnim glasom.

»Še nikoli! Pa jaz je vendar nisem omadeževala! Zbodla sem se neprevidno z iglo v prst in ena sama kapljica krvi je kanila na obleko . . .«

»Toda ta edina kapljica je zate ravnotako usodna, kakor zame, mila Emilija,« jo je pretrgala Ružena. »Tudi jaz sem z eno samo kapljico svoje krvi omadeževala svojo poročno obleko. Mar i tebe čaka prej ali slej nesreča . .

NOTRANJEPOLITIČNI POLOŽAJ.

»Narodni Listy« pravijo, da odklanjajo Čehi načrt, da se mora predvsem rešiti volilna preosnova. Zahtevati hočemo, da se rešijo naše znane zahteve. Nemška grožnja z opozicijo nam več ne imponira. Čas je, da se vlada izjavi za ali pa proti nam. Boljše je, da vemo, pri čem da smo, kakor pa, da nas vodijo za nos.«

»Jihočeske Listy« pa pišejo, naj mladočeški poslanci ne vstopijo v Hohenlohevo ministrstvo, dokler ne izpolnijo obljub, ki jih je dal Gautsch Čehom.

O položaju so došla še sledeča poročila: Krona želi, da se stranke zedinijo z ozirom na volilno preosnovo, in ne misli na oktroj volilne preosnove. Hohenlohe namerava takoj odstopiti, ko bo zagotovljena volilna preosnova in bo predlagal vladarju, naj poveri kakemu poslancu sestavo nove vlade. Čuti je, da nameravajo še pred 15. majnikom izdatno preosnovati vlado. Izključeno ni, da vstopi v ministrstvo načelnik poljskega kola grof Dzieduszycki, kar bi imelo za posledico, da postane tudi češki minister kak parlamentarec in da vstopi tudi kak Nemec v ministrstvo. V prvi vrsti pride v poštev za Nemce dr. Derschatta.

Stranke se bodo še ta teden bavile z malo parlamentarno preosnovo ministrstva. Dvomijo, da bi odposlali Čehi kakoga poslanca v ministrstvo. Hohenlohe noče siliti strank, da se parlamentarizira vlada, pač pa je pritril takozvanemu »malemu parlamentarizmu« vlade. Poroča se pa tudi, da hočejo razne stranke počakati, da čujejo Hohenlohov nastopni govor, preden se odločijo o nadaljnjem svojem postopanju.

Dobro poučena krščansko socialna glasila pišejo, da ima Hohenlohe edino nalogo izvesti volilno preosnovo in da so izdelali na merodajnem mestu popoln načrt za vsak slučaj. Če se ponesreči Hohenlohu kompromis, bi mu sledil načelnik srednje stranke gosposke zbornice knez Schönburg-Hartenstein. Med Poljaki in Hohenlohom je baje že doseženo sporazumljenje glede volilne preosnove. Številni galitskih mandatov se poviša na 100, Poljakom pa zagotovi posestno stanje. Lvov dobi 6 poslancev. Vlada se hoče ozirati tudi na nekatere zahteve z ozirom na delžno avtonomijo. Ustanovi se posebno najvišje sodišče za Galicijo s sedežem v Lvovu.

»Prager Tagblatt« priobčuje zopet članek, v katerem navaja izjave čeških politikov, ki trdijo, da je odstopil Gautsch popolnoma prostovoljno in neprisiljen, da mu ni bilo treba izpolniti Čehom danih obljub.

SHOD ČEŠKIH KMETOV.

Češka agrarna stranka sklicuje na 16. maj velik kmečki shod v Prago. Shod bo imel velik politični pomen, ker so zdaj agrarci razvili proti mladočeški stranki živahno agitacijo. Govorili bodo Zd'arsky, Stanek in Švehla. Poleg tega se pa pokaže na tem shodu tudi že mladi naraščaj. V imenu mladeničev agrarnih bo govoril poseben govornik in za kmečke žene gđ. Kásová. V agrarni stranki vidimo torej mlado, jako agilno moč, ki ima bodočnost. Mladočehi pa gredo ravno tako nazaj, kakor vse postarane liberalne stranke. Dalje sklicuje ista stranka shod melioracijskih društev, na katerem naj bi se ustanovila »Melioračna zveza« za Češko. Na dnevnem redu je: Narodno gospodarsko zboljšanje zemlje, izkoriščanje vodnih sil in poljedelski kredit.

V »Narodnih listy« je bilo čitati, da se je na zborovanju mlajše generacije svobodomiselnih stranke govorilo o kompromisnih pogajanjih z agrarci. Glasilo agrarcev »Venkov« z največjo odločnostjo zavrača misel, da bi agrarci sploh hoteli z Mladočehi imeti kaj skupnega. »Mlada, sveža agrarna stranka — pravi Venkov — nima ne volje ne potrebe, da bi iskala stika s takim polmrličem, kakor

je danes mladočeški tabor. Tega nam še manjka, da bi se morali zdaj skupaj pokoriti z bankrotiranimi politiki za njih vnebovpijoče grehe.« Iz take samozvestne pisave agrarcev se da sklepati, da imajo že precejšno moč proti liberalnim Mladočehom.

WEKERLE NA DUNAJU.

Pri sobotnem zaslišanju ogrskega ministrskega predsednika pri vladarju, se je določilo, da odpotuje cesar 20. t. m. v Budimpešto, kjer ostane do 24. t. m. Ogrski državni zbor otvori vladar v budimpeštan. dvorcu s prestolnim govorom dne 22. t. m. Besedilo prestolnega govora je že izdelano in naglašja, da je sklenjen mir med krono in vladarjem. Cesar bo tudi izjavil, da zveza z Nemčijo tvori prej ko slej temelj zunanje politike. Wekerle se je posvetoval tudi s Hohenlohom in Goluchowskim. Vršilo se je tudi posvetovanje z avstrijskimi ministri glede narodnogospodarskih vprašanj. Wekerle je obiskal tudi nemški poslanik grof Wedel.

MAŽARI IN NEMŠKI CESAR VILJEM.

»Köln. Ztg.« poroča iz Berolina, da neprijazni mažarski glasovi o sestanku našega in nemškega cesarja ne izpremenijo nemške politike. Wekerle je izjavil nasproti poročevalcu »Berliner Tageblatt«, da nova vlada ni v nikaki zvezi z napadi na nemškega cesarja in da hoče ogrska vlada pospeševati zvezo z Nemčijo.

VELIKE STAVKE. — MINISTRSKI PREDSEDNIK STAVKUJOČIM.

V Plznu so sklenili zidarski delodajalci 1400 odpuščenih delavcev zopet sprejeti v delo. — V Libercu v predilnici stavkajo delavci. Zahtevajo, da se odpusti tovarniški zdravnik, ki je Nemec in se zamenja s češkim zdravnikom. — V Ašu še traja stavka. Veliko pozornost je vzbudila brzojavka, ki jo je poslalo praško namestništvo askemu okrajnemu glavarju dr. Indri. Brzojavka je odposlana po zapovedi ministrskega predsednika Hohenlohe in resno opominja, naj se da delavcem zborovalna in shodna svoboda, in naj se ž njimi uljudnejše postopa. To se je zgodilo vsled tega, ker so se socialnodemokratski delavci po svojih poslancih pritožili pri ministrstvu vsled ravnanja glavarja dr. Indre, ki je vse shode in javne obhode odločno prepovedal. — Na Dunaju je od dela izključenih 35.000 zidarjev. — V Inomestu je stavka končana. — V Vitkovici so pričeli danes vsi delavci z delom. — V Pragi je končana stavka delavcev železniške tovarne Petzold. — V Rimu in Neaplju vlada zopet popoln red. Delavci so na delu.

STRANKE V DALMACIJI.

14. t. m. se snide v Spljetu hrvaška stranka, da sestavi skupen program in se organizira. Narodna in pravaška stranka se bosta še tesneje združili. »Narodni List« iz Zadra piše, da bo »Hrvatska stranka« predvsem zahtevala zedinjenje Dalmacije s Hrvasko in Slavansko na temelju narodnega in državnega prava. »Hrvatska stranka« ne bo podpirala konfesionalnih prepričanj, temveč delala na to, da veropoved ne bo onemogočala skupnega narodnega dela. Stranka je za zvezo s Srbi. Dobro bi bilo, da se tudi na Hrvaskem strankarski politiki streznijo in se združijo, drugače ne bo nič s trojedino kraljevino.

PO VOLITVAH NA FRANCOSKEM.

Zmago sedanjih francoskih mogotcev pri volitvah pripisujejo zviti volilni taktiki vlade in pa nepravemu postopanju opozicije. Clémenceau se je za to zmago na vso moč trudil. Njegove zvite naprave so se obnesle. Odgovoril je n. pr. zelo umestno inventiranje premoženja po katoliških cerkvah za čas po volitvah in tako ublažil ogorčenje pozabljenih

Francozov. Po vseh okrajih je oznanjal, da so krivi nemirov katoliki in monarhisti, ki žele republiko smrt. V svojem smislu je deloval na državne uradnike z vso silo in pozval dvakrat k sebi prefekte ter jih učil svoje taktike. Brez tega bi bila njegova zmaga gotovo dosti manjša. Z druge strani je krivo zmage tudi to, da je bil čas pripravljanja za antiblo-kiste prekratek. Združenje vladi sovražnih strank se je izvršilo prekasno, da bi bil še mogoč vpliv na ljudstvo. Po mnogih departementih ni bilo niti protikandidatov. In vendar so številke zadnjenedeljskih volitev nepričakovane. Vsega skupaj je vpisanih 11.000.000 volilcev, od katerih jih je volilo 8.900.000. Kdor razmere Francije malo pozna, je prepričan, da tistih 2.100.000 mož, ki niso volili, ne pripada framsonskemu bloku. Ti ljudje niso volili ali vsled strahu pred socialnimi demokrati, ki so v Franciji še drznejši, kakor njihovi bratje na Dunaju, ali iz strahu pred oblastmi, ali tudi iz pomanjkanja politične izobrazbe. Seveda niti ne slutijo, da je njihova malomarnost kriva zmage sovražnikov reda in religije. Iz tega je razvidno, kako neobhodno potrebna je volilna dolžnost in splošna volilna pravica. — Od 8.900.000 oddanih glasov so jih dobili radikalci in radikalni socialisti 3.100.000. Republikanske stranke na levi so dobile 850.000 glasov, socialni demokratje 960.000, progresisti 1.170.000, liberalci 1.240.000, konservativci 900.000 in nacionalisti 380.000. Če se primerja te vspehe z onimi leta 1902, in če se pomisli, da so bili ono leto skupno šteti prosti in združeni socialisti, je razvidno, da so pridobili radikalci nad 250.000 in socialni demokratje nad 270 tisoč glasov. Ministrstvu nasprotne stranke so pridobile vsega skupaj 400.000 glasov. Skrajna levica vladnega bloka je zelo napredovala. Blok (združeni in prosti socialisti, radikalni socialisti, radikalci in kombisti) je dobil 5.070.000, antiblok (konservativci, nacionalisti, liberalci in progresisti) 3.630.000 glasov. Če se prišteje od 2.100.000 tistih, ki se niso udeležile volitve, samo 2.000.000 volilcev za antiblok — kar se računa lahko z vso gotovostjo — ima ta vsega skupaj 5.690.000 in blok samo 5.070.000 glasov.

Clémenceau bo najbrže tudi po zmagi preganjal katoličane z vso previdnostjo. Inventiranje cerkvenega premoženja ga je izučilo, da si ljudstvo ne da jemati cerkve. Še huje bo, če pride kdaj do konfisciranja cerkva in cerkvenih zemljišč in posestev. Če ne bodo do 1. januarja prih. leta vrške občine ustanovljene, potem se bo polastila vsega država in javno bogoslužje bo po Francoskem popolnoma prenehalo. Maše se bodo brale le privatno in istotako se bodo delili tudi sveti zakramenti. Papež še ni izjavil v tem oziru svojega odločilnega mnenja. In če bo za snovanje vrskih občin, bo izpeljava vsega zelo težavna, zlasti ponekod.

To potrjujejo mnenja raznih škofov. Msgr. Fouchet, orleanski škof, se je izrazil: »Če bo ukazala njegova svetost, bomo poizkušali osnovati verske občine.« Neki drugi škof je rekel: »Moja škofija šteje 590 župnij, in vendar bo mogoče napraviti komaj deset verskih občin.« In to je najugodnejša škofija za osnovanje verskih občin. Mnogo je pripravljenih z lastno krvjo rajši braniti cerkev, kakor pa trpeti zaničevanje, preganjanje in kazni od strani države. To zadnje bo gotovo zadelo tiste, ki nameravajo osnovati cerkvene občine. Tudi če papež ukaže, bo osnovanje takih občin po nekaterih županih fizično docela nemogoče. Ali se bo država potem res polastila cerkev in cerkvenih posestev in jih prodala? Francoski kmet je že deloma spriden vsled malovrednih časopisov in je zato malo veren. Vendar se trdno drži krsta otrok, prvega obhajila, poroke in drugih cerkvenih običajev. Tudi cela armada ne odvzame ljudstvu cerkev. In tako je celo mogoče, da se bo končno zgodilo po besedah Mélinovih: »Primorani boste začetli nova pogajanja z Vatikanom!«

RUSKE PARLAMENTARNE ZADEVE.

Predsednik ruske gosudarstvenne dume Muromcev je dobil od zaslišanja pri carju vtis, da so ruski odločilni krogi voljni ugoditi zahtevam dume. Finski deželni zbor je odposlal dumi odposlaništvo, da častita dumi. Tudi črnogorski knez je pozdravil brzojavno dumo. Klub kadetov namerava kandidirati profesorja Gredeskala za prvega in kneza Dolgorukova za drugega podpredsednika.

V drugi seji dume dne 12. t. m. je prečital predsednik brzojavke političnih jetnikov iz raznih krajev. Razen nekaj poslancev na desnici so klical vsi poslanci »pomiloščenja«. Sklenili so, da se zahvalijo jetnikom za pozdrave. Nadalje so razpravljali o predlogu Radičeva, naj se carju vroči adresa, ki zahteva popolno amnestijo. Rekel je, da zapečati popolna amnestija edinstvo med ljudstvom in carjem. Sklenili so, da izdela posebna komisija na carja adreso za pomiloščenje.

Peterburški občinski zastop je povabil poslance dume in državnega sveta na banket, ki se ga je udeležilo le 40 poslancev. Ustavna demokratična stranka je izjavila, da se ne udeleži banketa, h kateremu so povabljene tudi osebe, ki niso ljudski zastopniki, namreč člani državnega sveta. Sploh pa doba lakote in brezposelnosti ni primeren čas za bankete. Kmečki poslanci so oddali slično izjavo.

Izdati nameravajo carjev ukaz, ki bo obsegal določila o pravicah carja in pa o pravicah zakonodajskih zastopov.

Demokratična stranka državne dume je imela shod, na katerem so sklenili, da hočejo zahtevati o adresi na carja parlamentarno ministrstvo in pomiloščenje političnih jetnikov.

RUSKI VOJAK RANIL NEMŠKEGA URADNIKA.

Iz Katovic poročajo, da je neki ruski obmejni vojak obstrelil nemškega obmejnega uradnika in ga težko ranil.

VSTAJA V NEMŠKI JUŽNOZAHODNI AFRIKI.

Dne 4. majnika so zasledovale nemške čete Morengove ustaše, ki so pristopili na angleško ozemlje. Ker pa kapska policija ni razorožila vstajev, so zasledovali Nemci vstaje na angleškem ozemlju. Nemška vlada je že opravičila ta nastop svojih vojakov, češ, da ni zadovoljna ž njimi.

ITALIJANSKA ZBORNICA.

Italijanski državni podtajnik za poštne in brzojavne zadeve Morpurgo je izjavil, da je vršila avstro-ogrsko pošta svojo zakonito pravico, ko ni dovolila v Rimu tiskanega lista »Courrier des Balcanes«. Naznanil je, da nameravajo ustanoviti italijanske pošte v Carigradu in po drugih levantskih krajih. Zbornica je vzela na znanje drugi dopis 15 socialističnih poslancev, ki so naznanili, da vstrajajo pri svojem odstopu.

TURŠKO-ANGLEŠKI SPOR.

Turška vlada je naznanila angleškemu poslaništvu, da Turčija umakne svoje čete od egiptčanske meje in da privoli regulaciji meje po mešani komisiji. Nota pa naglašja sultanovo suvereniteto in stavlja pogoje za angleško-obmejne straže. Angleško poslaništvo v Carigradu ni zadovoljno z odgovorom, turška vlada pa upa, da bo angleška vlada vzela turški odgovor na znanje.

Štajerske novice.

Š Občni zbor »Slovenskega društva« v Mariboru, dne 13. t. m. Shod je otvoril predsednik g. kanonik dr. Mlaker. Ker je tajnik, g. dr. Korošec odsoten, je prečital poročilo o delovanju g. profesor dr. Vrstovšek. Poročilo se je odobrilo. Istotako se je odobrilo poročilo g. blagajnika g. dr. Pipusa, ki je bil, vsled važnih opravkov zadržan. Prečital ga je g. dr. Rosina. G. državni poslanec Robič in g. deželni poslanec Roškar nista prišla k zborovanju, ampak sta svojo odsotnost opravičila. G. Bahovec je obžaloval, da se poslanca nista udeležila zborovanja. Mladenič Granda o se k predlaga v kratkem govoru, da naj bi se skrbelo za to, da pridejo slovenski trgovci v Maribor, da se ne bo zastopni pozivalo »Svoji k svojim!« Kot narodne trgovce predlaga gg.: Berdavska, Kavčiča in Vrtnika. Župan Pišek omenja, kako težko stališče imajo udje cenilne komisije za dohodninski davek, h kateri tudi on pripada. Čeravno udje mnogo-krat omenjajo, da ta ali oni preveč plačuje, odgovori vedno uradnik, če je dotičnim preveč odmerjeno, bodo se že pritožili. Ali to se redkokdaj zgodi. Tako pozna govornik mnogo kmetov, ki plačujejo veliko preveč davka, ali se niti najmanj ne ganejo. Sedaj dobijo pravične naloge, naj naredi vsakdo, ki se čuti preveč obdačenega, priziv, ki je koleka prost.

G. dr. Rosina omenja, da se od političnega društva naredi vsako delo zastopni, toda ljudje se premalo oglašajo. Tudi naj se pogosto obvešča politično društvo o političnih zadevah, posebno o volitvah. Zadostuje, ako se pošlje dopisnica. Naslov: »Slovensko politično društvo, Maribor, Narodni dom. Toda naj ljudje so preveč leni, da bi se oglasili. Dosedaj so se oglasile samo tri stranke.

G. kaplan Kravanja vpraša, kaj namerava učiniti politično društvo proti nakani, da se hoče popolnoma ponemčiti šola v Krčevinah. Tam se hoče vsiliti v šolo protestantski pastor Mahner, čeravno je tam samo en otrok protestantskega veroizpovedanja, nekega soc. demokrata Monettija. Silil se je tudi že v okrajni šolski svet. Nov odbor je sledeči: Predsednik g. kanonik dr. Mlaker; odborniki gg.: dr. Rosina, dr. Pipuš, poslanec Robič, dr. Korošec, dr. Dimnik, dr. Vrstovšek, Čogran; namestniki gg.: Lorber, Thaler, Lingl. G. dr. Rosina opominja k bolj intenzivnemu delovanju, posebno od zunaj. Naj se poroča vsaka politična zadeva, da se lahko

Ti najdeš vsaj uteho v solzah, medtem ko jaz reva....«

Zopet ni končala; zdelo se je, kakor bi ji bila nespametna slutnja nakrat prestrigla besede.

Emilija se ni mogla ubraniti posebnemu čutu tesnobe...

»Pojdi, pojdi, ljuba moja!« je rekla čez nekaj časa premišljena. »Ti si vendar nespametna, da verjameš takim vražam in predsodkom...«

Ružena se je obrnila nezaupljivo, skomizgnila z rameni in odgovorila čisto resno:

»Čudno! Dobro vem, da je samo vraža, in vendar se ne morem iznebiti nespametnega predsodka. To vražo poznam od mladih let in zato sem pri šivanju svoje poročne obleke tako pazila kakor nikdar poprej... Pa vendar sem se zbodla, kakor ti, mila Emilija, vendar je kanila ena kapljica na obleko... V onem trenutku me je obšla tesnoba brezmejna in...«

»Brezmiselnica!« je dodala Emilija s povdarkom in gotovostjo. »To vendar ne more biti nič drugega, kakor posledice razburjene domišljije...«

»Mogoče,« je nadaljevala Ružena, »toda mene obide ta tesnoba vedno, kedar se spominim na to usodno nezgodo...«

Gotovo bi bile obe prijateljici nadaljevali ta naivni in brezmiselni razgovor — ko potrka nakrat nekdo lahko na vrata.

»On je, on!« je vzkliknila šepetaje Emilija z veselo razburjenim glasom.

»Prosto!« je zaklicala Ružena.

Vrata so se odprla, na pragu se je pojavil mlad, čeden mož v elegantni salonski obleki. Emilija mu je planila v naročje...

Kar je sledilo, je preprostejše nego to, kar smo ravno povedali; že čez pol ure je klečala Emilija na njegovi strani pred oltarjem...

Sreča!

Čudovita, prečudovita beseda! Česa si vsega ne mislimo pri tej besedi!...

Pa vendar ne pomeni v bistvu nič drugega, kakor zadovoljnost. Vse drugo je samo minljiv blešč...

Emilija je bila zadovoljna — torej popolnoma srečna...

Ni si želela družega, nego da bi vse ostalo tako, kakor je ravno bilo: preprosto, mirno, prijetno, brez duševnih viharjev, brez skrbi in težav...

Po prvem letu je postala iz srečne ženice neizrečeno srečna mamica.

In zopet si ni želela več, nego da bi vse ostalo tako, kakor je ravno bilo...

Toda sreča je opoteča. Ni odvisna od človeka in njegove volje ali njegovih želja —

Nanagloma — samo po nesrečnem slučaju se je obrnilo vse narobe.

Koncem tretjega leta je umrl ljubljani, da skoro oboževani soprog.

Preminul je kakor navadno tisoč drugih, čisto slučajno.

Vračaje se domov nekega dne opoldne iz pisarne, kjer je veljal za ravno tako pridnega in vestnega delavca, kakor vzornega tovariša, se mu je izpodrsnilo na opolzkem tlaku in zlomil si je nogo.

Izpočetka navadna nezgoda se je izpremenila v nesrečo.

Nekoliko dni je bolehal. Nakrat se je pa bolehanje izprevrlo v nevarno bolezen in v treh dneh je umrl.

Mlada vdova je skoraj obupavala.

Prvič v svojem življenju je spoznala pravo žalost, in sicer žalost čez mero strašno in obupno.

Plakala je, da se ji je krčilo srce, ruvala si je lase... Toda vse to ni nič pomagalo! Priroda je tudi v svojih najnavadnejših pojavih neizprosna, brezsrčna...

V prvi dobi se ji je zdelo, da sploh ne prenese neizmerne gorja, da mora podleči... Toda najdražji spomin na soproga, dveletni zlatolasi angelček, ji je bil v oporo v trenutkih najtrpkije, najhujše bolesti.

Dete, ki ni imelo niti pojma o obsegu strašne rodbinske nesreče, je ostalo nedotaknjeno od krutega udarca usode. Smehljajoči obrazek se je sicer mimogrede zmračil pri pogledu na mater, ki je krčevito jokala, pa že v naslednjem trenutku je poigraval okoli rožnatih ustnic neizrazno slaček nasmeš neskrbnosti in iz jasnih, modrih očesc je odsevala po-rednost.

(Konec prih.)

potrebno ukrene. Omenja sramotno udeležitev pri zadanih deželnozborskih volitvah v splošni kuriji. Tega je krivo pomanjkanje discipline. Pohvalno omenja disciplinirane mladočeske čete. G. dr. Vrstošek poroča, da se bo v kratkem vršil v Mariboru shod županov. Predsednik zaključil zborovanje z običajnim »živio«-klicem.

Š Kdo ruši slogo na Štajerskem? Na večerajšnjem shodu v Trbovljah so se pokazali štajerski liberalci v pravi luči. Če se ustanovi kako izobraževalno društvo na Štajerskem, takoj prično liberalci kričati: »Klerikalci rušijo slogo.« Zaupni shod volilcev v Celju je 10. t. m. sklenil, kandidirati dr. Korošca. Dr. Hrašovec je na prvem shodu klical zaupnikom: »Črna zemlja naj pogrezne tega, ki ruši slogo.« Vendar liberalcem dr. Korošec ni všeč, in kljub sklepu zaupnega shoda intrigirajo proti njemu. V vsakem kraju postavljajo svojega kandidata, tako, da jih je sedaj že cela vrsta. Tako so tudi včeraj na predlog študenta Roša, kateremu se ravno ne ljubi študirati in rad spreminja svoje študije, postavili Iv. Rebeka iz Celja kandidatom za 5. kurijo. No, g. Rebek je bil toliko pameten, da ni sprejel kandidature. In vendar je kričal Roš navzočim, da ga marajo kljub temu voliti, »ker zaupni shod v Celju ni bil volja ljudstva, ampak vsled govora dr. Jankovičana padla na svobodomiselno stranko na Štajerskem. Ivan Rebek je pa kandidat delavcev, delavci ga hočejo, ker je tudi on delavec. dr. Korošec pa je kandidat duhovnikov, zato ga delavci ne morejo voliti.« Tako je govoril liberalni študent Roš, sin deželnega poslanca in župana Roša, za katerega so duhovniki vse storili, sicer bi ne bil župan ne poslanec. Mladenič se vidi, da zajema svojo modrost samo iz »Naroda«. Pribiti pa moramo, da je govoril o svobodomiselni stranki na Štajerskem kot o organizaciji, ki kandidate nastavlja. To mora odpreti oči vsem, ki znajo politično misliti. — Čobal je povedal, da socialni demokratje to pot ne postavijo kandidata.

Š Celjske občinske volitve in Slovenci. Kakor že pri nekaterih prejšnjih volitvah, tako se tudi letos celjski Slovenci niso udeležili boja za občinski zastop v Celju. Kdor pozna celjske razmere, ve, da je to edino prav, ne razumejo pa tega nemški listi, ki pravijo, da se Slovenci teh volitev niti udeležiti niso upali. Na to norčevanje na kratko odgovorimo z besedami nekega odličnega celjskega Nemca, ki je svoj čas imel vodilno vlogo v občinskem zastopu, ki se glasi: »Nezadovoljnost s sedanjim gospodstvom na mestnem uradu je med ljudstvom taka, da bo, čeprav jo sedaj z nečuvnim terorizmom tiše k tlom, enkrat z vulkansko silo izbruhnila in pomedla vso vodilno kliko z njenim zistemom vred.« — Da je mož imel prav, so pokazale predzadnje občinske volitve, katerih naj se magistratna gospoda spomni.

Š Strah pred žurnalisti so kazali sklicatelji celjskega zaupnega shoda. Le z veliko silo se je posrečilo nekemu poročevalcu iz Maribora priti k zborovanju. Gospodje so se bali, da pridejo od strani slovenskih katoliških listov v javnost dogodki na shodu. Kakor so se iz petkovega »Naroda« lahko prepričali, objavijo take zaupne stvari liberalni listi tudi brez posebnih poročevalcev. Torej drugič le proč s takim strahom! Zlasti naših poročevalcev se ni treba bati, ker ti vedo, kaj je dolžnost časnika.

Š Nova železnica Purkla-Rogatec-Ptuj. — Železniško ministerstvo je podelilo gg. Aleks. Hickl, ekselenci Ivanu pl. Tomičič-Gorici in drugovom predkoncesijo za lokalno železnico Purkla-Rogatec-Ptuj. To bi bila prva stranska zveza deželne železnice Grobelno-Rogatec.

Š Družba goljufov pred celjskimi porotniki o kateri smo v soboto poročali, je dobila svojo zaslužno plačilo s sodbo, ki se glasi: Franc Gaberšek dobi tri leta; Jurij Gaberšek 13 mesecev in Jože Dovečar 18 mesecev težke ječe postrene z enim postom na mesec. Dveletar je malo časa predno se je zakrivil teh sleparij, prišel iz večletne ječe. Kakor se kaže, bo več svojega življenja preživel po ječah, kakor v prostosti.

Š Rudarska akademija v Ljubnem na Gorenjem Štajerskem dobi novo poslopje. Pogajanje se vrše še med finančnim in poljedelskim ministerstvom. — Tako bo šlo zopet nekaj stotisočakov iz državne blagajne na Gorenji Štajer za akademije, med tem ko nam Slovencem nočejo dati niti desetstisočakov za tako potrebno slovensko poljedelsko in in gozdarsko šolo!

Š Umrla je v Mariboru inženjerjeva vdova Marija Čebulj (Tschebull), mati nemških voditeljev dra. Karla in Avrela Čebulj.

Š Ptuj. Tukajšnji občinski zastop je sklenil imenovati dosedanjo Radgonsko cesto po pesniku kranskih Nemcev Anastaziju Grčnu: Anastasius Grün Gasse.

Š Nevaren človek je Peter Očar, ki je pri vpokojenem župniku, g. Kajtna v Št. Petru pri Spodnjem Dravogradu vdrl in odnesel ves gotovi denar, pozneje pa na cesti oropal kovaškega pomočnika Koneca iz Otlškega vrha. Očarja, ki je bil že 22krat kaznovan, so orožniki izsledili ter oddali sodišču v Slovenjem Gradcu.

Zanimivosti z občnega zbora kovinske zadruga.

V Ljubljani, dne 14. maja. Včeraj dopoldne se je vršil v vrtnem salonu g. Krischa občni zbor kovinske zadruga. Udeležba je bila izvanredno dobra. Dobra dve tretjina članov se je udeležila zborovanja. Občni zbor je otvoril načelnik gospod Kregar. Tri pikantne stvari so zanimive,

katere so se slišale na občnem zboru kovinarjev. To dokazuje, da so se začeli obrtniki popolno zavedati in da ne bodo več poslušali kot pohlevni backi, samo formalnosti, ampak da bodo tudi krepko nastopali in brez ovinkov bičali vse tisto, kar jim je v kvar. Tako je prav, le krepko naprej!

Izjava kovaškega mojstra g. Kunstlerja osupnila je vse navzoče in slišali so se krepki medklici. Gospod Kunstler je namreč povedal, da je neki učitelj obrtno-nadaljevalne šole napravil vajencem se izrazil, češ: »Kaj bodo pa sedaj vaši mojstri rekli, ko se bode pouk podnevi vršil in nič več zvečer, kakor sedaj.« Potem je pa pristavil in vprašal vajence: »Kaj ne, saj tako vi živite vaše mojstre?« Gospod Kunstler je pristavil, da tako govore učitelji proti vajencem, namesto da bi iste poučevali. Potem je popolnoma umljivo, da vajenci nimajo istega spoštovanja do mojstrov, kakor bi ga morali imeti. Govornik je naglašal, da se mora proti temu protestirati. Kovinska zadruga ima sedaj 76 članov mojstrov, med temi člani je še tovarna gosp. Zabkarja. Vsi ti mojstri imajo pa 134 vajencev; to je popolna neumnost, če kdo misli, da ti vajenci živijo mojstre.

Ključavničarski mojster g. Weibel se je pa pritoževal, da se učencem od strani oblastev preveč pritrudi. Večinoma se da učenec prav, a mojstru ne. Kakšen mora biti ugled mojstra od strani učencev, ako se tako godi? Učenci so že danes tako poučeni, da, ako se ga najmanjše kaznuje, leti k sodnji. Navedel je neki slučaj, ki se je pripetil v njegovi delavnici, ko je neki pomočnik opravičeno kaznoval učenca, a je bil pomočnik zato kaznovan. Pri vsaki taki priliki se pa potem vajenci še hvalijo, češ: »To smo jih navili.« Govornik je nadalje naglašal, da mora zadruga v tem oziru kaj storiti, posebno pa tudi ukrene, da ne bodo mojstri sprejemali takih vajencev, ki neopravičeno zapuste prvotnega mojstra. Govornik je nadalje naglašal, da bi bilo prav, ako bi gospod svetnikŠešek vajenca, ki neopravičeno zapusti mojstra, ali sploh v kaki drugi preporni točki poklical vajenca na magistrat, ga poučil ali mu zagrozil, kako da se mora obnašati, ne pa, kakor se sedaj godi, ko se drži bolj z vajencem, ta pa potem za vsako malenkost leti k sodnji.

V enakem smislu sta govorila tudi gg. Pust in Urbančič.

Navzoči magistratni svetnik g. Šešek je izjavil, da ima premalo časa za take intervencije.

Nato je gospod Weibel povdarjal, da ni nikogar v celi beli Ljubljani, da bi se potegnili za mojstra. To je obžalovanja vredno, ko se gre za to, da bi se kdo potegnil za mojstre, takrat ni časa, ko se gre pa kaznovati za vsako malenkost, takrat se ima pa čas.

Vsi navzoči mojstri so gospodu Weibelu že med govorom pritrjevali. Tudi so se med govorom g. Weibla slišale razne opazke. Čul se je klic: »Saj imamo zastopnika v Ljubljani.« Seveda ga imamo, pa kakšnega, tacega, ko je izvoljen, da doma spi! Svetnik g. Šešek pravi, da si prepove kritiziranje postopanja oblastev in je rekel, da je to njegova zadnja beseda. Mojstri kovinarji pa so zadovoljno odšli z občnega zbora. Pri vseh je vladala samo ena misel, da le ako bodo mojstri tako nastopali, je mogoče v njihovo korist kaj doseči. Vse nepravilnosti, ki se gode napram mojstrom, treba spraviti na dan. Vse pa občuti kruto pest birokracije in pod to trpe današnje obrtne zadruga.

Iz poročila načelnika še posnamemo: Zadruga je imela v preteklem letu 72 članov, 8 članov je na novo pristopilo, 49 vajencev je zadruga oprostila, 54 pa sprejela. Načelnik je povdarjal, da ni izvršil sklepa zadnjega izvanrednega občnega zbora, da bi dal v potrjenje dostavek k § 20. zadrughim pravil, s katerim bi se dalo odboru pravico kaznovati vse tiste člane, ki se ne udeležujejo občnega zbora. Načelnik je poudarjal, da po njegovih mislih ne gre, da bi obrtnik obrtnika kaznoval, saj se obrtniku že itak od leve in desne preti s kaznijo. Navaja hudo razburjenje pri gostilničarski zadrugi, koder se je to upeljalo. Končno vpraša občni zbor ali odobri njegovo postopanje. Na predlog g. Lenčka se postopanje načelnika popolnoma odobri in se mu naroči § 20. ne premeniti.

Nadalje je poročal g. načelnik, da je vlada odgovorila na pritožbo kovačev in ključarjev kdo ima pravico popravljati stavbeno orodje itd., da ne mara principiolo razsojati o posameznih panogah, katera dela spadajo k tej ali drugi stroki. S tem niso zadovoljni niti kovači niti ključarji. Kakor čujemo, hočejo kovači na vsak način stvar dognati. O izidu bomo svoječasno poročali.

Blagajničar g. Belič je poročal, da je imela zadruga v preteklem letu 1411 kron 48 vin. dohodkov in 931 kron 99 vin. stroškov. Čistega dobička ima blagajna 479 kron 49 vin. Imenom računskih preglednikov je poročal g. Achtschin, da so knjige v popolnem redu. V upravnih odbor je bil soglasno izvoljen g. Weibel, namestnikom pa g. Vrhovec. Preglednikom računov so bili izvoljeni gg. Pust, Korn in Spiel. Zadruga je sklenila tudi, da se vsak tisti mojster, ki sprejme vajenca v delo, ki je neopravičeno zapustil prvotnega mojstra, kaznuje od 1 do 20 kron. S tem hoče zadruga napraviti red in da ne bodo vajenci kar meni nič tebi nič brez vzroka zapuščali mojstrov.

Književnost in umetnost.

• Pastirski list ljubljanskega škofa omenja češki »Časopis katoličnega duhovenstva ter navaja iz njega zlasti škofova navodila za socialno delovanje in njegove nazore o splošni in enaki volilni pravici. »Časopis katoličnega duhovenstva« izdajajo bo-

goslovni profesorji češke univerze v Pragi ob sodelovanju prvih slovanskih bogoslovcev. Posebno izvrsten je v njem literarni pregled.

• Koncert »Glasbene Matice« v soboto je izvrstno uspel pod vodstvom gospoda koncertnega mojstra Hubada. Zbor je zopet nastopil impozantno; dasi skladbe niso bile vse ravno na višini, ker se je s koncertom hotelo očividno ustreči željam širšega občinstva, je gospod koncertni vodja Hubad vendar s svojim občudovanja vrednim vodstvom dosegel visok umetniški uspeh. Ipavčev »Oblakeček« in Vogričeva »Lahko noč« sta že znani skladbi. Gospod Hubad je položil v obe nekaj fines, ki ju povzdigujejo do večje veljave. Ruski melanholični zbor »Vozle rečki«, Devovo naivno-nežno »Zarjo«, Procházkovi fini, res moderno umetniški skladbi »Ljubezem« in »Izpremenjeno srce«, Brahmsova »Dekle« so želi burno pohvalo, a najbolj efektna sta bila Kirchlov moški zbor »Oj čudovito krasno je«, ki je bil tudi prednašan z najglobljim čustvom, in Hebeckov »Radost — ljubici«. Kot izbornega violinista smo poslušali gospoda Jeraja, ki je nastopil s kladbami, ki so jim kos samo prvi virtuoz, kakor je Wienianskega fantazija k »Faustu in Ondříčkova fantazija k »Prodani nevesti«. Gospodu Jeraju je občinstvo priredilo zaslužene ovacije. Kot nečočuten skladatelj in virtuozen pianist se nam je zopet pokazal g. Procházka.

• Cerkveni zvonovi. Odbor za cerkvene umetnosti v Turinu je izdal knjigo »Cerkveni zvonovi« v več jezikih. Knjigo, ki stane 2 K 20 v, razpečava semeniška knjižnica v Spljetu.

• Spomin Smetanov Čehi časte jako lepo. Vodstvo »Narodnega gledališča« preskrbi vsako leto na Vyšehradu na obletnico smrti (12. maja) slovesen Requiem za rajnega mojstra: skladatelja. Tudi včeraj so člani opere »Narodnega gledališča« peli Requiem v vyšehradski cerkvi in položili potem venec na Smetanov grob.

• »Balkanska Vila«. »Radostnega srca stopam s tem delom pred hrvati, slovenski, srbski in bolgarski narod, ker upam, da ga bodo ti bratski narodi z veseljem pozdravili. Preveč smo se že odtujili, — vrnimo se k milim in krasnim našim zvokom. Bodimo popolnoma svoji!« S temi besedami predstavlja naš jugoslovanski skladatelj g. F. S. Vilhar kritiko svojih najnovejših pesmi, zbranih v zvezku, naslovljenem »Balkanska Vila«. Ta »vila« nam nudi pet obširnih skladb za mešan zbor. Pesmi so dobre, melodične in lepe. Motivi so vzeti izključno samo iz narodnih pesmi, zato klije iz skladb odločno jugoslovanski duh. Posamezni glasovi nastopajo večkrat posnemalno a vedno neprislusno in naravno. V njih soglasji ne nahajamo mnogo težkih — dostikrat nerazvezanih disonanc, s kojima so mnoge moderne skladbe kar preobložene; to bi kvarilo njih naroden značaj. Pesmi so zato ljubke in lahko razumljive, pri tem pa popolnoma ohranjujejo koncertno vrednost. Primerne solo-partije ter umestna menjava med homofonijo in polifonijo, kakor tudi med ženskim in moškim zborom oživlja skladbe in jih varuje mučne jednoličnosti. — Brezdomno slišali jih bomo kmalu z naših pevskih odrov.

»Balkanska Vila« se dobi pri skladatelju g. F. S. Vilharju v Zagrebu (Rajnerova ulica 11); cena 3 K.

Dnevne novice.

• Odlikovanje. Cesar je odlikoval župana v Šmihelu g. Mihaela Zurca z zlatim zaslužnim križcem in župana g. Mat. Sršena v Vodicah s srebrnim zaslužnim križcem.

• Gibanje med katoliškim dijaštvom češkim. Češko katoliško dijaštvo v Pragi se je začelo živahno gibati. Doslej je bil vsak pokret med katoliškimi dijaki češkimi zadušen vsled grozovitega terorizma od drugomislečih dijakov in protiverskih strank, katere imajo med Čehi prvo besedo. Sedaj pa čujemo, da je ustanovitev katoliškega češkega dijaškega društva v Pragi gotova stvar. Upamo, da se stvar ne bo zopet izjalovila vsled terorizma, ampak bo postala kmalu veselo dejstvo. Bog daj srečo!

• Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid kolekujejo vse svoje uradne spise z narodnim kolekom vsled sejnih sklepov občine: Vič pri Ljubljani, Kog pri Središču, Kropa na Gorenjskem, Srednjavas v Bohinju, Dol pri Hrastniku in Krtna pri Ljubljani. Živele, ki ste se tako hitro vdale družbinim prošnjam! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. — V Ljubljani, dne 12. majnika 1906.

— Iz Bohinj, Bistrice, 12. maja 1906. Gosp. Ivan Ravter, do sedaj v Podnartu, je imenovan postajenačelnikom na Boh. Bistrici. Podrejena sta mu dva postajna nadzorika. Na postaji bo jeden uslužbenec ter štirje čuvaji. Opravljali bodo službo ob križališčih tirov. Da dobimo tudi magazinerja, ni dvoma. — Skozi predor završujejo zadnje potrebno delo. Polagajo namreč v stranski kanal tri kabelne. Prvi bo za državni, drugi za železnični promet; tretji pa bo za telefon med postajami Bistrica - Podbrdo. — Zanimivo je opazovati,

kako s pomočjo mašine polagajo kabelne. Deli vsakega kabelna, 1140 m dolgi, poviti so krog velikega vretena Z dvema amerikanoma vzdignejo vreteno s kabelnom, ki tehta 6500 kg v toliko, da ga je mogoče vrleti. Med tem, ko mašina počasi vozi, vrtijo delavci vreteno, kabel pa se odvija, in delavci ga polagajo v označeni kanal. Vsi trije kabelni stanejo 104.000 kron; kanal pa 56.000. — Sredi predora je velika vdolbina (grosse kammer) hišici podobna, kjer bo ob telefonu dotični čuvaj opravljal svojo službo. Za predor določenih je šest čuvajev. — Za varnost je v vsakem oziru zadostno oskrbljeno. — Z gotovostjo se poroča, da bo železnica iz Jesenic do Trsta otvorena 15. julija. Imenovano je že za vse postaje železniško osobje. 15. t. m. nastopijo vsi uslužbenci na celi progi službo.

— Promocija. V soboto je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava c. kr. finančni konceptni praktikant v Trstu, gospod Cvetko Gregorič, sin c. kr. davkarja gospoda Franc Gregoriča.

— Dalmatinska razstava v Londonu. Iz Londona poročajo: Dalmacija je v londonski razstavi bogato zastopana. Dalmatinski paviljoni so izbirčnemu angleškemu občinstvu zelo ugajali. Angleški listi se laskavo izražajo o dalmatinskem oddelku. Gotovo bo to zapuščeni Dalmaciji precej koristilo.

— Bohinjska železnica. Jutri pelje poseben vlak železniško osobje, namenjeno za postaje bohinjske železnice z Jesenic skozi Bohinj na Goriško.

— Redek rodbinski slučaj. — Da bi bili iz dveh rodbin trije bratji vsaki in tri sestre svakinje med seboj, to se zelo redkokdaj pripeti. Danes poročamo o takem slučaju. Tri hčerke veleugledne notranjske rodbine g. višjega inšpektorja Avguštin — nečakinje zaslužnega ravnatelja tukajšnjega »Vzajemnega in podpornega društva« g. Rajko Samsa — in trije brati po imenu Pohl iz Trsta so oziroma postanejo zakonski pari. Ena izmed imenovanih, — Leopoldina — je omožena z knjigovodjo Pohlom v Trstu, druga gospica po imenu Antonija je zaročena z bratom Pohlom, ki je lekarnar v Trstu. Tretji brat je orožniški ritmojster Pohl v Sarajevu; ta pa bo vzel v zakon tretjo hčerko Avguštinovo, gospico Pepico. Želimo obilo sreče in blagoslova!

— Shod »Sod. Ss. Cordis Jesu« za kamniško dekanijo bo v Šmartinu dne 17. maja ob 10. uri.

— Znatna udeležba jugoslovanskih narodov pri poslednjem vpisovanju na 5 odstotno rusko državno posojilo pri »Živnostenski banki. V kakšni meri so se jugoslovanski narodi v Avstriji zanimali za novo 5 odstotno rusko državno posojilo, spričuje najboljši izkaz »Živnostenske banke« pri kateri se je vpisalo celih 28 milijonov kron in sicer samo pri dunajski podružnici 16 milijonov kron, med temi je 34 % vezanih komadov (Sperrsticke), to so taki, katerih se gotov čas ne sme prodati. Če uvažujemo, da je dunajska podružnica »Živnostenske banke« edini izmed velikih slovanskih denarnih zavodov, ki ima svoj sedež na Dunaju in ki je v najživahnejši zvezi s celim slovanskim jugom in sicer ne le z denarnimi zavodi temveč tudi z največjimi kapitalisti, tedaj prav lahko izračunamo, koliko od ogromne vpisane svote odpade na slovanski jug.

— Spominski dan. V Kamniku je dne 11. maja minulo 19. let, kar je bil v kamniški praharni velik požar. Na opomin takratnega poveljnika praharne je pobegnilo vse ljudstvo iz Kamnika, ker je bila velika nevarnost, da se vžge kakih 40.000 centov žvepla. Može, ki so to nevarnost preprečili, ne meneč se za lastno smrtno nevarnost, pač zaslužijo, da se jih na tem mestu spominjamo. To so bili rajna Gregor Slaba in Vincenc Exler ter še živeli Karol Huttarž.

— Ker se je spri s stariši si je zadal žagarjev sin Alojzij Repar pet smrtno-nevarnih ran proti srcu. K bolniku je bil poklican dr. Hubad, Repar leži v agoniji.

— Promociji. V soboto sta bila na graški univerzi promovirana za doktorja pravoslovja Slovenca gg. Dragotin Korderman in Srečko Kovačič od Sv. Lucije na Goriškem.

— Nov most čez Savo pri Črnučah so preteklo soboto ob navzočnosti dež. predsednika g. Schwarza in dvornega svetnika g. grofa Chorinskega izročil prometu.

— Ustrelil je v Ameriki neki zamorec Frana Birka iz Blagovics.

— Pretep v Litiji. Včeraj, 13. t. m. so se stepili prevročekrvi fantje iz Litije. Nekega mizarskega pomočnika so nevarno ranili.

— Dar deželnemu muzeju. »Rudolfinum« leseno skulpturo g. Jožefa Vrbanija, podobarja v Selcih, »Tolažnica v zadnjem boju«, ki predstavlja usmiljenko pri umirajočem vojak. Fotograficen posnetek te skupine je bil priobčen lani v »Dom in Svetu«.

— Reški socialni demokratje so najeli 15letnega fanta Grgurja Kravčiča, ga nahranili, napojili in plačali, da je na sodnji ovadil reške očete kapucine, češ, da so ga v nenravne svrhe zlorabili. Predstojnik policije in zdravnik sta takoj dognala, da je stvar od konca do kraja izmišljena. Narod, ki zelo ljubi očete kapucine, jim je ob priliki majni-kove slavnosti v cerkvi sami priredil burno in prisrčno manifestacijo v zadoščenje za socialistično lopovstvo. Proti »Piccolu«, ki je prvi prinesel to lažljivo vest, je uvedena sodnijska preiskava. Tako so sredstva svojih listov, ki so se marsikaj naučili od svojih francoskih bratcev.

— **Poučno potovanje** za kmetovalce priredi c. kr. kmetijska družba kranjska od 17. do 21. maja na Solnograško; potovanje je namenjeno za pouk v živinoreji in živinorejskih zadruge, katere so tam jako razvite. Obenem bode izletnikom prilika dana, nakup plemenske živine pincgavske pasme. Kdor se še hoče tega izleta udeležiti se lahko izletnikom pridruži v Ljubljani na južnem kolodvoru zred oohodom vlaka ali pa med potom v enakem vlaku. Natančni program se da udeležnikom med potjo. Odhod iz Ljubljane južni kolodvor v četrtek 17. t. m. ob 11:40 uri dop. čez Trbiž. Izlet vodi mlekarSKI nadzornik I. Legvart. Vožnja stane III. razred 34 do 36 kron.

— **Iz Železnikov**, 13. maja. V zadnjem času v našem kraju smrt prav nenavadno nemilo gospodari. Dan na dan pojejo cerkveni zvonovi zadnjo čast kakemu umrlemu. „Slovenec“ št. 106 je govoril o smrti Marije Tavčarjeve; kar pa se zgodi le redkokdaj, pripetilo se je pri nas: včeraj 12. t. m. so položili na mrtvaški oder tudi njenega rajnega moža, bivšega mlinarja Jakoba Tavčarja, tasta našega uglednega g. župana Franc Košmelja, in mesarja ter posestnika g. Jož. Košmelja. Rajni je bil v viharjih časih I. 1866. vojak, služil je permanentno 7 in pol let, in zato tudi bil odlikovan z vojskino in jubilejno kolajno. Nad 40 let je bil potem uslužbenec kot mlinar v sloveči hiši tukajšnega velepostnika + Jan. Globočnika; v vsem svojem dejanju in nehanju je bil poštenjak, in zato zopet odlikovan s civilno službeno kolajno. Pogreb se je vršil nocoj ob 6. uri zelo častno. Spremili so ga k grobu veteranci tukajšnji in iz okolice. Ker je bil pokojnik skoz ves čas podporni član požarne brambe, nastopila je tudi le-ta v polni paradi; pred krsto so se nesle na blazini vse tri kolajne pokojnikove, občinstvo pa, odlično in priprosto, ga je v nenavadno obilnem številu pospremlilo na zadnjem pot k grobu. N. v m. p.!

— **Bilanca avstrijskega „Lloyda“** izkazuje 1.190.144 K deficita.

Ljubljanske novice.

Ij **Novo ljubljansko pokopališče in umetnost**. Na pokopališču pri sv. Križu začeli so pred kratkem pokopavati in pričakovati je, da si bodo premožnejši meščani židali lastne rakve, govorilo se je pa tudi že o arkadah. Morda bodo prenesli tu pa tam kak nagrobni spomenik od sv. Krištofa, vendar veliko takih slučajev najbrž ne bo, kajti na pokopališču pri sv. Krištofu ni razen malega mavzoleja, arkat in par spomenikov z manjšimi reliefi ničesar, kar bi imelo kaj vrednosti in pomena. Umotvorov ni najti nanjem, kakor so v večjih mestih, kjer so pokopališča prav tako shrambe umetnosti kot cerkve. Po Italiji so v mnogih mestih pokopališča znamenitost in tuji jih posečajo enako kot muzeje. Sv. Krištof pa se ne odlikuje od pokopališč najnavadnejših provincijalnih mestec in trgov po ničemer razen po nekoliko večjem obsegu. Ljubljanci se dosedaj niso dosti brigali za kraj, kjer spé večno spanje njihovih predniki. Navadno, brezokusno kamenje, kar so pri nas običajno spomeniki, je produkt šablonske obrti in ni drugega kot topa materija brez blažilnega vpliva in estetičnega vtisa. Baš sedaj, ko so odprli novo pokopališče je dolžnost imovitejših Ljubljancev, da vpoštevajo umetniški moment, ter da si napravijo grobnice in nagrobne spomenike, ki bodo imeli umetniško vrednost. Namesto, da bi metali denar proč za brezpomembne piramide, naj bi naročili kaj polnovrednega. Imamo baš sedaj velik, domač, slovenski umetniški krog, akademične kiparje, ki vstvarjajo vsaj tako kot tuji umetniki. Za neznatno višjo svoto, kar bi stal nagrobni spomenik, ki nima nobenega pomena, postaviti se da umotvor, ki ima trajen, idealen pomen. Vsi merodajni faktorji naj bi delovali na to, da bi zadobilo pokopališče pri sv. Križu boljše, bolj umetniško zunanost, kakor pa jo je imelo dosedanje. Kamnoseki bi pri tem ne bili nič prikrašani, ker jim itak ostane mehanično delo. Radi postrežemo z naslovi zaupanja vrednih, talentiranih domačih umetnikov.

Ij **Oče našel utopljenega sina**. Včeraj dopoldne so našli v Ižici truplo utopljenega Franca Sedeja, samskega ribiča iz Ljubljane, katerega so pogrešali že od 30. pr. m. Utopljenca je našel oče sam. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu, kjer se je danes obduciralo.

Ij **Katoliško društvo za delavke** je priredilo v nedeljo slavnostni večer v proslavo godu prelata Jan. Rozmana. Pozdravilo je preljubljenega svojega predsednika z voščili in lepim petjem. Potem se je predstavljala igrokaz s petjem Sv. Filomena. Občudovali smo psihološko fino proizvajanje nežnih vlog krščanskih devic in zlasti mučenice sv. Filomene. Prekrasna je bila živa podoba ob sklepu: Sv. Filomena v rajski slavi.

Ij **Samoumor Ljubljancev**. V Trstu se je ustrelil 24letni pomorščak avstr. mornarice Anton Bregar, doma iz Ljub-

ljane. Bil je v garnizijski vojašnici na Marčnem Polju. Vzrok je baje šikaniranje predstojnikov.

Ij **Poročil se je g. Ludovik Tomažič**, voditelj podružnične tiskarne »Katol. tisk. društva« prej R. Šeber v Postojni z gđno. Elzo Majce. Iskreno čestitamo!

Ij **Štrajk pri Koslerju**. Na javnem ljudskem shodu zaradi štrajka delavcev v Koslerjevi pivovarni, katerega so sklicali socialni demokrati v soboto, dne 12. t. m. ob polu 7. uri v »Puntigamsko pivnico« je prvi govornik Hapšchina, dunajski socialni demokrat, v daljšem govoru pojasnoval razmere v Koslerjevi pivovarni. Naglašal je, da so razmere v pivovarni take, da je sramota za industrialno podjetje v današnjem času. Mezde so take, da delavcem ni moč ne živeti ne umreti. Da se te razmere ne poboljšajo, pa ni vzrok samo trmoglavost Koslerjevih bratov, glavni vzrok je zveza planinskih pivovarjev, ki ne pripuste organizacije delavstva in kojih slepo orodje so bratje Koslerji. Govornik omenja, da je delavstvo bratov Koslerjev pripravljeno s trdiko stopiti v pogajanja. Odposlanstvo delavcev, oziroma njih zaupnikov, bilo je pri deželnem glavarju ter si izposlovalo, da je deželni glavar odredil, da se trdki bratov Koslerjev za čas stavke ne sme dajati prisiljenec, kateri so doslej izvrševali nekatera dela mesto stavkujočih. Z lepakom na svoji pivovarni Kosler naznanja, da vzame v delo delavce, in naznanjene so tudi nekatere mezde. Iz tega je razvidno, da je trdka pripravljena zvišati plačo delavcev za 5 do 8%, a delavkam nič. Ženske imajo sedaj 60 krajcarjev na dan. Kosler stavkujočih delavcev ne pusti niti na restavracijski vrt in zažugal jim je, če pridejo tja, da jih izžene z žandarmerijo. Etbih Kristan pravi med drugim, da zveza planinskih pivovarj strni za tem, da bi uničila organizacijo delavcev, kar bi se ji tudi deloma posrečilo, če delavstvo ne ostane solidarno v tem mezdnem boju. Kosler se je izrazil, da se ne pogaja in ne spušča v noben dogovor z zastopnikom organizacije. Nato se je za Kristan po stari navadi spravil na klerikalce. Tolkkel je ob veliki reklamni boben. Zmerjal je krščanske socialiste in rekel, da so to sami jezuitje, kakor so tudi gospodje okrog »Slovenca«. Rekel je, da je tista notica v »Slovencu« naperjena proti štrajkujočim. Potem se je spravil na list »Naša Moč«, predbacival mu izdajalstvo in druga enaka početja. — Mi k temu samo to rečemo, da želimo delavstvu Koslerjeve pivovarne vspeli, če ga ne bodo dosegli, je to pripisati le nevednosti socialnih demokratov, ki jim je le za političen vspeh stranke, ne pa za delavski blagor. Sodrug Tokan pove, da že 16 let ni bilo pri Koslerju nobene spremembe v plačah. Naglašal, da je potrebna solidarnost vseh organizacij, da se bo boj le tedaj končal, če Kosler z odkrito besedo stopi pred delavstvo ter mu pove, kaj mu hoče dati. — Na shod je prišel tudi idrijski Anton Kristan, ki je obljubil, da bo gledal na to, da bodo stavkujoči dobili iz njegovega rajona znatne pomoči. »Če ne bo mogoče 120 delavcev vzdržati socialni demokraciji na Slovenskem«, pravi Kristan, »potem ista počenega groša ni vredna.« — Sodrug Kocmur se je spravil tudi na »Slovenčevce« notice ter trdil, da delavstvo Koslerjevo ni pričelo štrajkati na pritisk socialnih demokratov, temveč iz lastnega nagiba. Hotel je dobiti tudi za to nekako spričevalo, vsled česar je rekel, da naj to tukaj na tem shodu delavci sami povedo, a Koslerjevi delavci so bili tihi, in oni že vedo, zakaj. One delavke in delavce tobačne tovarne, ki so nabirali za stavkujoče in so krščansko socialnega mišljenja, je ozmerjal Kocmur z barabami in faloti! Tokan je v zaključni besedi izrekel, da stavkujoči ne potrebujejo nobene podpore od krščanskih socialistov in klerikalcev, ter da vsako podporo od njih zavračajo. Na to priporoča predlog gosp. Antona Kristana, kateri se glasi, da naj se, če se delavstvu Koslerjeve pivovarne od strani trdke tekom prihodnjega tedna ne ugodí, pivo bratov Koslerjev bojkotira. — Shod se je zaključil ob 9. uri, pri odhodu je nabiral eden darove za stavkujoče.

Ij **Smola kolesarskega tatu**. V soboto popoldne je bilo ukradeno realcu Antonu Fogyu iz kleti v realčnem poslopju kolo, vredno 60 K. Tatu so ljudje videli, da se je peljal po Vegovih ulicah, kjer je hotel zapeljati v Sotesko. Pri ovinku je tat padel, pri čemur se mu je zlomila pri kolesu balanca. Vsled tega ni mogel naprej peljati in je kolo spravil v vežo v Soteski št. 4, kjer ga je našla branjevka Ana Česen in to naznanila policiji, katera je kolo oddala Fogyu, ki ga je spoznal kot svojega.

Ij **Prijeti prisiljenec**. Ko so dne 10. t. m. napravili korigendi iz prisilne delavnice na Šmarno goro, je od tam pobegnil od družbe 18-letni korigend Peter Wippaver, rodom iz Celovca. Danes ponoči ga je zasačila policija na Martinovi cesti in ga oddala nazaj v prisiljenico. Wippaver je izpovedal, da je takoj drugi dan ubil pri neki hiši pod Šmarno goro okno, skozi katero je prišel v sobo, kjer je ukradel srebrno uro z verižico, in jo potem prodal za 4 K nekje v Šiški.

Ij **Poročil se je v soboto zvečer v Trnovem** gosp. Tomo Iglič, magistratni sluga z gđc. Elizabeto Rudel.

Ij **Zveza slovenskih pevskih društev** je imela včeraj svoj občni zbor. Poročilo priobčimo jutri.

Ij **Razstava Bufalo Billa** je priznan zaklad za antropologijo, in nikjer se ne more tako študirati raznih narodov, kakor tu. Ne smemo soditi razstave Buffalo Billa le kot zanimivega cirkusa. To je šola, kjer opazujemo v dveh urah umetno jahanje, sedanje in prejšnje dobe, različna plemena pri delu in pri zabavi, česar ne bi dosegli z dolgotrajnim potovanjem. Neobhodno potrebno je, da poznamo različna plemena, katerih nismo videli nikdar in katerih ne bomo videli nikdar več. Predstave Buffalo Billa dajo udeležencem možnost, da bodo čitali v bodoče z večjim pridom pripovedne spise ter da bodo mogli v bodoče bolje soditi slike, ki predstavljajo Arabce, Indijance, Cowboys, Kozake itd. Ta razstava s pravimi zastopniki različnih narodov napravi gotovo večji in trajnejši utis, kakor čitanje različnih knjig in pripovedi o tem predmetu. Večerna predstava je popolnoma enaka dnevni. Nič se ne opusti, niti en mož, niti en konj. Prostor razsvetljuje trije veliki električni stroji tako dolgo, dokler niso zapustili vsi obiskovalci predstave. Predstava se vrši tudi v slučaju dežja; občinstvo je vedno v zavetju tako pred solncem, kakor tudi pred dežjem.

Telefonska in brzojavna poročila.

SIJAJNI SHOD »SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE« V VIPAVI.

Vipava, 14. maja. Na včerajšnjem javnem druženem shodu »Slovenskega katoliškega političnega društva« so bile zastopane vse vipavske občine. Do tisoč mož je napolnilo Hribovo dvorišče. Predsedoval je č. g. dekan Erjavec. Za politični položaj na Kranjskem je bil shod posebne važnosti, ker je zboroval v srecu okraja, ki ima v deželnem zboru še liberalno zastopstvo. Zato so liberalci organizirali odpor, a so se z odporom le osmešili, ker so svetu pokazali le svojo slabost v vipavski dolini. Ljudstvo je par voditeljev liberalne klike vrglo na cesto ter preprečilo vsak poizkus motiti shod. Dr. Šustešič je razpravljal o nastopu »Slovenske Ljudske Stranke« v državnem in deželnem zboru ter ob nepopisnem ogorčenju množice proti liberalcem ostro prijel liberalno stranko radi njenega obnašanja v deželnem in državnem zboru napram volilni reformi. Z navdušenimi »živio« klici so vzeli zborovalci na znanje izjavo dr. Šustešičev, da je princ Hohenlohe mož strogo demokratičnega naziranja. Izjavil je ob velikem navdušenju upanje, da se Hohenlohu posreči izvesti volilno reformo. Shod je popolnoma odobril nastop poslancev »Slovenske Ljudske Stranke«. Ognjevit je govoril tudi posestnik gospod Ivan Lavrenčič. Po shodu je zagromela slovenska pesem in množica je navdušeno aklamirala dr. Šusteršiča.

SMRTNA KOSA.

Ptuj, 14. maja. Zlatomašnik Simončič umrl. Pogreb jutri.

Dunaj, 14. maja. V Badnu je včeraj umrl drugi predsednik upravnega sodišča član gosposke zbornice baron Lemayer.

HRVAŠKI SABOR.

Zagreb, 14. maja. Od kompetentne strani se javlja, da ban Pejačević ne bo izstopil iz narodne stranke in tudi ne namerava odložiti banske časti. Pogajanja med strankami, katera vodi križevački škof Droho-becky, še niso končana. Narodna stranka je včeraj sklenila kandidirati za saborskega predsednika Josipovića. Združena opozicija in Starčevićanci so pa sklenili voliti danes za predsednika Barčiča, ki bo pa volitev odklonil, nakar bodo opozicijske stranke skupno volile za predsednika Medakovića, za prvega podpredsednika dr. Mile Starčevića in za drugega podpredsednika Grahovca.

HOHENLOHE ZA VOLILNO REFORMO.

Dunaj, 14. maja. Ministrski predsednik Hohenlohe se je včeraj izjavil proti poslancu Pradeju, da v volilno reformo pod nobenimi pogoji nikakor ne more vmešavati politične in narodnostne zadeve. Ako se ne posreči kompromis med Čehi, Poljaki in Nemci, bo vlada odseku za volilno reformo sama predložila svoj kompromisni načrt o razdelitvi mandatov po posameznih kronovinah, kar se pa potem ne bo moglo mnogo izpremeniti. Če se kompromis med Čehi, Poljaki

in Nemci izvrši in se omogoči parlamentarna rešitev volilne reforme, je Hohenlohe takoj pripravljen poklicati zastopnike teh narodnosti v ministrstvo, kot ministre rojake, nadaljno definitivno parlamentariziranje se pa izvrši po parlamentarni rešitvi volilne reforme. Danes je zaslial Hohenlohe Kathreina, ki je Hohenloheju izročil sklepe kluba in ki je sprejel Hohenlohejeva sporočila za klub.

TRUPLO GAPONOVO NAJDENO.

Peterburg, 14. maja. V peterburški okolici so našli ob nekem mostu v zaprti vili mrtvega človeka. Truplo so agnoscirali kot umorjenega popa Gaponu.

KNEGINJA TATICA.

Schwerin, 14. maja. Kneginja Wrede, ki je obdolžena, da je po hotelih pokradla mnogo srebrnine, se je prostovoljno sama izročila sodišču, ki je določilo, da se jo odda v državno opazovalnico za umobolne.

NOVI NEMIRI NA RUSKEM.

Peterburg, 14. maja. Kljub otvoritvi dume, so izbruhnili v pokrajinah ob Volgi novi kmečki nemiri. Revolucionarna stranka je svojo agitacijo zadnji čas zopet pomnožila. Agitatorji potujejo od vasi do vasi in dele huj-skajoče oklice proti vladi.

Peterburg, 14. maja. Delavci pri centralnem vodovodu so pričeli stavkati.

DIJETE V NEMŠKEM DRŽ. ZBORU.

Berolin, 14. maja. Dijete za poslance nemškega državnega zbora so določene na letnih 3000 mark in prosto vožnjo.

Marija Primšar roj. Kovač
naznanja v svojem in imenu svojih otrok Mirka in Olge vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je nje iskreno ljubljeno soprog, oziar. oče, brat, stric in svak, gospod

Anton Primšar
c. kr. poštni ekspedijent

včeraj zjutraj ob 5. uri po dolgi in mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, mirno zaspal v Gospodu. 1120

Pogreb dragoga pokojnika bo 15. maja ob 3. uri popoldne iz hišalnice na Radeckega cesti 13, na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, 14. maja 1906.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Za Cirkus

Buffalo-Bill

1117 2-1

dobi vsak **zastonj eno vstopnico** in sicer denar za prvo mesto, kdor dne 15. in dne 16. maja kupi blaga nad 10 gld.

Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5.

Zastonj

pošiljam cenike, v kojih je velika izbira najnovejših in najboljših **šivalnih strojev** in koles po jako nizki ceni.

LORENC REBOLJ v Kranju,
Glavni trg. 879 3

Danes Anton Dreher-jevo

Carško pivo

se pije na najvišjem dvoru.

Soči se samo pri

S. C. Braunseiss-u

Glavni trg 19.

Podružnice:
Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Moš. ulica 17, Žilkow, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10. Baden, Olavni trg 4. Čekka Lipa, Čekka Kamsica, Moravski Zumberg, Schillerjeva cesta 3. Mödling, Fran. Josipa trg 9. Novi Jizla, Crna cesta 8. Pizen in Svitava.

Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-47

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 12.000.000. Reser. zaklad K 5.000.000.

Najkulantnejši
nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
iztrebnih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Koroške novice.

k V Velikovu so zborovali dne 6. t. m. nemški hajlovci in soc. demokrati ter se skupno navduševali za »prosto šolo in razporoko. Kot govornika sta nastopila znani hajlovski c. kr. profesor dr. H. Angerer iz Celovca in večkratni maturant Egger, predsednik nemškega delavskega društva v Celovcu. Angerer je rogovilil zoper sedanje šole, v kateri se še poučuje krščanski nauk, govoril o klerikalizmu ki ga pravzaprav ni, in odrekal duhovnikom vso pravico poučevati v šolah, ker ne poznajo družinskih razmer. Poleg omenjene budalosti je še več družega neumnega govoril. Izborna so mu odgovarjali kolarski mojster Čarj, kanonika M. Perč in J. Dobrovec ter ga popolnoma ugnali v kozji rog.

k Velikovski okolica se probuja. Ustanavljajo se tu tri nova slovenska društva; namreč za Velikovec in okolico, Vovbre in Djeke.

k Političen shod priredi dne 21. t. m. Katol. polit. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem v »Narodnem domu« v Velikovu. Na dnevnem redu je razgovor o »prosti šoli« in razporoki. Zborovanje se začne ob 9. uri dopoldne.

k Velikovski »Narodni dom« dobi slovenski napis, kar bi se bilo moralo že davno zgoditi. Slovincem, ki prihajajo sem, ne bo treba več zamažiti iskati te slovenske hiše, kakor se je večkrat zgodilo. Velikovski Slovinci se redno shajajo vsaki torek zvečer v klubovi sobi. Vsak Slovenec in Slovenka, ki prilično posetijo Velikovec, je dobro došel.

k Dobričlas. Daroval je našemu novoustanovljenemu izobraževalnemu društvu g. Dragotin Hribar, knjigar in Ljubljani, nad 30 lepih poljudnih knjig za knjižnico. Naj blagovolji sprejeti za ta velikodušni čin našo najiskrenejšo zahvalo.

Iz slovanskega sveta.

sl Čehi v Ameriki. Čehi so osnovali v Ameriki v Baltimoru svoj lastni dom za izseljevanje. Isto mislijo napraviti tudi v New Yorku.

sl Prenesli bodo, kakor poročajo iz Prage, iz Volšavskega pokopališča na osrednje praško pokopališče ostanke leta 1813 pri Kulmu in Drazdinskih padlih ruskih vojakov. Ob tej priliki so nanovo posvetili spomenik. Slovesnosti se je udeležilo tudi zelo mnogo častnikov iz Rusije.

sl Poljski pisatelj Ivan Zaharyasiewicz je umrl te dni v Krzywczu.

sl Jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji. Zdaj je sklenjeno za trdno, da na drugi jugoslovanski razstavi sodelujejo izključno jugoslovanski umetniki. Majhna izjema se je dovolila s tem, da se povabi na razstavo par največjih umetnikov severnih Slovanov, kakor Repin, Muha in slični. Odkritje spomenika Aleksandru in otvorjenje gledališča se je za eno leto odložilo. Tačen, ki je dospel zdaj v Ljubljano, se je mudil prej v Zagrebu, kjer se je dogovoril o potrebnem, kar se tiče razstave. Izjavil je, da je odločila vlada za nakupovanje slik 40.000 frankov, a sam knez 30.000.

sl Pleme v Rusiji, ki umira od lakote. V Kolinsku sta bila privedena v zapor oče in hči. Okriviljena sta bila, da sta pojedla nekemu človeku, katerega je prej hči usmrtila, jetra. Oba sta iz plemena Jukagiri, ki živi v Sibiriji in tam tudi izumira. Dopisnik »Naše žitni« pravi, da so poslane oblasti veliko število polnagih in lačnih Jukagirov na ribolovsko ekspedicijo k reki Kolim, Jasačnaja in Popova. Ker niso imeli ljudje ob teh rekah kaj jesti, so sklenili, da pobijejo drug drugega. Tako se je zgodilo. Samo zgoraj omenjeni oče je ostal pri življenju in njegova hči, ki pa je ljudožrka.

sl Srbija na razstavah. Da se udeleži Srbije razstave v Bukarešti, je dovoljen kredit 25.000 din. Razun tega se udeleži Srbija tudi balkanske razstave v Londonu, ki bo prihodnje leto.

sl Belgrajski občinski odbor je odločil v pomoč tamošnji jugoslovanski čitalnici za leto 1906 1500 dinarjev. Do zdaj imajo prost vhod v čitalnico samo dijaki. Vstopnino mislijo odpraviti.

sl Druga jugoslovanska umetniška razstava. Svoj čas so poročali listi, da je določila bolgarska vlada za razstavo samo 6000 levov. Zdaj poročajo iz Sofije, da je namenjen ta denar samo za tehnične svrhe, tako za okraševanje razstave itd. Drugo potrebno že še vlada v pravem času ukrene. Nekateri srbski listi so odločno proti temu, da bi se udeležili razstave severni Slovani, kakor Rusi, Čehi in Poljaki. To se torej skoro gotovo ne bo zgodilo.

sl Narodni kolek in Čehi. Za narodni češki kolek, ki ga izdaja in upravlja »Narodni češki svet«, se je v preteklem četrtletju 1906 sprejelo 10.726 K 86 h.

sl Češko-ruska vzajemnost. Na zasebni gimnaziji profesorja dr. V. J. Petra v Kijevu se je sedaj začelo poleg rusčine poučevati tudi poljsko in češko. — V majniku obiščejo Prago udje peterburške carske opere in prirede 21. in 22. majnika dva večera z bogatimi spore-

dom. — Dne 2. junija bodo posetili Prago kijejski dijaki, h katerim se bode pridružil tokrat tudi dijaki iz Harkova.

sl Škandal v španski kraljevi rodbini. Pred osmimi dnevi je poročil bavarski nadvojvoda Ferdinand špansko infantko Marijo Terzijo. Od tega časa pije neprestano in počenja v pijanosti vse mogoče sirovosti in neumnosti s svojo ženo. V Madridu so zato silno ogorčeni in najbrž se bo morala infantka od svojega moža ločiti.

sl O odhodu Gorkija iz Nev Jorka pišejo ameriški listi sledeče: Maksim Gorki in njegova spremljevalka Andrejeva sta nenadoma izginila, a nihče ne ve kam, ruskim revolucionarjem prijazni listi pišejo, da ima Gorki dovršiti mnogo spisov, vsled česar se je nastanil v kraju, kjer nihče ne bode vedel za njega; toda to je jako dvomljivo. Jako verjetno je, da je šel Gorki skrivaj proti zapadu, ker se boji da ga ne bi vlada Zveznih držav poslala nazaj domov, kar se bode skoro gotovo zgodilo, ako se zve, v katerem kraju Zveznih držav se Gorki nahaja. Mnogi govorijo, da je ruska vlada poslala za Gorkim ogledalce, kateri so povzročili, da je Gorki tako nenadoma izginil. Dalje sledi: Maksim Gorki je prišel v Ameriko v spremstvu z neko gledališko igralko Andrejevo, česar pa ni bilo preiskovalni komisiji znano, ker sta Gorki in njegova spremljevalka potovala čez morje na ladji Vilhelm der Große pod tujim imenom, namreč pod imenom g. in ga Pieshoff. Gorki je zapustil svojo prvo ženo pred tremi leti, toda ker se ni mogel razporočiti na Ruskem, odšel je na Finsko ter tamkaj dobil razporoko in se poročil pred sodnijo z Andrejevo, nekdanjo gledališko igralko. Jako verjetno je, da bode naselniška komisija vzela to stvar v roke in bode poslala Gorkija nazaj, odkoder je prišel. Wilshire, premožen socialista v Nev Jorku je povabil Gorkija na gostijo v hotel Belleclair, kjer so pa Gorkija, po domače povedano, spodili iz hotela. Nato je šel Gorki v hotel Lafayette-Brevoort, kjer je ostal do večera, a zvečer je prišel tjejak lastnik hotela, češ, da ne sprejme pod streho človeka, s takimi nazori in s takim življenjem, kot je Gorki.

sl 3000. številka »Opavskega Tednika«. Najstarejši češki list v Šleziji »Opavsky Tydenik« je izdal 1. majnika svojo 3000. številko. List, ki izhaja že 37. leto (izpočetka enkrat in pozneje dvakrat), je veliko pripomogel k narodnemu prebujanju češkega ljudstva v Šleziji in je ostal vselej zvest program svojih ustanoviteljev: skrbeti za narodno in politično vzgojo ter gospodarsko samostojnost šlezjskih Čehov. Začetek je bil težak, a boj je bil venčan s praktičnimi uspehi. Češko ljudstvo v Šleziji pošilja sedaj češke poslance v deželni zbor, ima razne zastope v svojih rokah, v občinah imajo vlado tisti, ki v prejšnjem ponemčevanju videli le pogin češkega naroda. Sedaj hoče list začeti odločno boj za priznanje pravice češkemu ljudstvu pri državnih in deželnih uradih v Šleziji. Bilo srečno!

sl Protest ruskega štanstva. V odboru ruske ženske napredne stranke se je sklenilo predložiti v prvi seji državne dume prošnjo za podeljenje ženstvu volilne pravice ter hkrati protest proti nepostavnemu sestavljanju dume, ker v nji ni zastopnikov ženskega prebivalstva.

Socialne stvari.

soc Nečuvenci socialno demokratski terorizem. Nedavno je govoril v desetem dunajskem okraju na nekem shodu poslanec Prohaska o nečuvencem terorizmu, ki se ga poslužujejo med delavstvom socialni demokrati. Pri tem je citiral vest, ki jo je prinesel časopis »Allgemeiner Brauer- und Hopfenzeitung« o stavki pivovarniških delavcev v Plznu in se glasi doslovno: »Celo mesto je silno ogorčeno nad slučajem, ki ga ima že v rokah policija. Predsednik dunajske zvezne filiale, pivovarniški uslužbenec Nikolaj Czerny ki se mudi začasno tukaj, je ukazal delavca Venclo Kopejtko kaznovati zato, ker se ni udeležil stavke in ni maral pristopiti k soc. demokratski organizaciji tamošnjih pivovarniških delavcev. Zapovedal je, naj se ga muči, da bo služil tako v vzgled drugim. In tako se je zgodilo. Kopejtko so zvalili v zvezo sobo, ki se nahaja v neki gostilni, ga zgrabili in siloma sezuli. Nato so mu zažigali palce na nogah z žveplenkami in mu vtikali tudi v nosnice gorčice žveplenke. Končno so ga zaprli v neko klet in ga pustili brez hrane do drugega dne. Drugi dan so ga našli brez zavestnega in trudili so se na vso moč, da so ga spravili k zavesti. Ko se jim je to posrečilo, jim je moral Kopejtko obljubiti, da ne izda nikogar. Nato so ga spravili na kolodvor odkoder se je odpeljal iskati zdravja v svojo domačijo. Seveda je Kopejtko takoj naznanil vsa soc. demokratska grozodejstva sodniji in si poiskal zdravniške pomoči. Iz tega je razvidno, kakšne bi bila tista zlata svoboda, ki jo prorokujejo soc. demokratije za tiste dni, ko napoči njihov čas. No, to je dobro, da se ne dogodi tako nikoli. Govornik je obljubil, da bo v prihodnji seji državnega zbora ta slučaj povdal, kar so mu na shodu navzoči burno odobraval.

Le en dan!

Ljubljana, Latterm. drevored
Sreda, 16. maja 1906

Več. predstava se ne razlikuje od popold.

Buffalo Bill's

A. Congress of Rough Riders of the World
najdrznejši jahači na celem svetu

osebno vodi in proizvaja

Polkovnik W. F. Cody, Buffalo Bill,

„Buffalo Bill“

je mojster strelcev na konju s svojimi čudovitimi strelnimi vajami na dirjajočem konju.

100 Indiancev iz Severne Amerike.

Velik prizor v več slikah: Bitka ob „Little Big-Horn“ ali skrajna obramba Custerja.

Samo dve predstavi ob vsakem vremenu.

Popoldne ob 1/2. uri. Zvečer ob 8 uri.

Blagajna se otvori ob 1/2. in ob 1/2. 7. uri.

Cene prostorov „Buffalo Bill“: Prvi sedež K 2.—, numer. sedež K 4.—, rezervir. sedež K 5.—, sedež v loži K 8.—, loža (6 prostorov) K 48.—. Otroci pod 10 let stari plačajo polovično ceno. 1030 4—3

Vstopnice se prodajajo sedeži a 5 in 8 K od 9. ure dop na dan predstave pri Otonu Fischer, knjigarna in antikvariat, „Tonhalle“ (Kongresni trg).

V Trstu od 13.—15. v Zagrebu 17.—18. maja.

ANTON NICOLICH,

župnik pri sveti Luciji pri Albani, je odstranil devet let ga nadlegujoče bolečine v želodcu z uporabo

želodčne tinkture

G. Piccolija,
dvornega založnika
Njega Svetosti in le-
karja v Ljubljani,
Dunajska cesta.

1 steklenica velja 20 vin.,
in se vnanja naročila točno
2371 izvršujejo. I. 4

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 12. maja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99 70	99 90
4% srebrna renta	99 55	99 75
4% avstrijska krona renta	99 85	100 05
4% zлата renta	117 95	118 15
4% ogrska krona	95 70	95 90
4% zлата	114 25	114 45
4% posojila dežele Kranjske	99 50	101 50
4% posojila mesta Spljet	100 50	101 50
4% Zader	100 50	101 50
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 55	101 55
4% češka dež. banka k. o.	99 85	100 15
4% „	99 90	100 40
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 50	101 50
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105 65	106 65
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 20	101 20
4% „	100 20	100 50
4% „	100 50	100 30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 50	101 50
4% obl. češke ind. banke	100 50	101 50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	100 50
4% prior. dol. žel.	99 50	100 50
3% juž. žel. kup. 1/2. 1/2.	316 50	318 50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 55	101 55

Srečke.	1860 1/2.	1864
Srečke od 1. 1860 1/2.	198 50	200 50
„	283 75	285 75
„	157 65	159 65
„	291 75	301 75
„	294 —	304 —
„	265 —	271 50
„	100 —	109 —
„	182 50	183 50
„	23 75	25 75
„	471 —	481 —
„	78 —	84 —
„	90 —	94 —
„	58 —	64 50
„	49 30	51 30
„	30 80	32 80
„	67 —	62 —
„	68 —	73 —
„	519 —	529 —

Delnice.	1860 1/2.	1864
Južne železnice	133 75	134 75
Državne železnice	680 50	681 50
Avstr. ogrske bančne delnice	1685 —	1695 —
Avstr. kreditne banke	687 50	688 50
Ogrske	818 —	819 —
Zivnostenske	242 —	243 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	654 —	657 50
Alpinski montan	579 —	580 —
Praško žel. ind. družbe	2760 —	2770 —
Rima-Murányi	581 —	583 —
Trbovlske premog. družbe	275 —	279 —
Avstr. orožne tovr. družbe	598 —	602 —
Češke sladkorne družbe	150 —	152 —

Valute.	11 34	11 38
C. kr. cekin	11 34	11 38
20 franki	19 13	19 16
20 marke	23 47	23 55
Severne	23 96	24 04
Marke	117 25	117 45
Laški bankovci	95 55	95 75
Rubli	253 25	254 —
Dolarji	4 84	5 —

Sprejme se 1079 3—3

prodajalka

v trgovino z mešanim blagom
v ljubljanski okolici. Ponudbe sprejema in
pojasnila daje A. Šarabon, Ljubljana.

Spretnega

korektorja

sprejme takoj neka večja
tiskarna na Slovenskem. —
Plača po dogovoru. Ponudbe z do-
kazili o vsposobljenosti in pa o do-
sedanjem službovanju do 20. maja na
upravnistvo tega lista pod šifro „Ko-
rektor 1906“. 1083 3

Oznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam tem potom
najuljudnejše naznaniti da sem **tik pokopališča** (za vrtnarjem Tomšičem)
1. januarja t. l. otvoril

kamnoseško delavnico.

Izdelujem **nagrobne spomenike** po želji slavnega občinstva iz
mnogovrstnega marmorja, granita, sijenita in drugih vrst. Priporočam se toraj
slav. občinstvu v obilna naročila, bodisi novih spomenikov, prenovljenje
starih, prestavljanje kompletnih rakev in drugih kamnoseških del. Upajoč,
da s svojim ceninim delom ustrezem slavnemu občinstvu, priporočam se
z odličnim spoštovanjem

1101 3—2

Mihael Finžgar.

2291 135

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioriteto, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje
zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

vojške ženitninske kavlje.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predljudne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim
izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Žrebanje
že
v četrtek

Glavni dobitnik
kron 30'000 kron

Srečke cesarice Elizabetinega doma po 1 krono priporoča

Ljubljansk. kreditna banka J. C. Mayer, v Ljubljani.

Proda se 1086 3-3

pritlična hiša

na lžanski cesti št. 20 v Ljubljani in 780 m² zasajenega vrta po nizki ceni. Poizve se istotam.

Pod ceno se proda nov

harmonij

z izvrstnim glasom priporoča se osobito č. g. duhovnikom ali izobraževalnim društvom. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo. 1090 3-2

Stroji za pletenje.

Šivalni stroji.

Kolesa.

Pisalni stroji.

V največji izberbi pri trdkl

IVAN JAX in SIN,
Ljubljana. 1077 3-2

Zgornji Rožnik

v krasni legi na hribčku blizu Ljubljane, izvrstno vpeljana gostilna in kavarna, z vso pritlikino

se takoj proda.

Radi lepe zračne lege blizu mesta in divnega razgleda je to posestvo posebno ugodno za gradbo letovišč.

Natančnejši pogoji se izvedo pri Jerici Peršin ondi, ali pa pri lastnici Rozi Kavčič v Rudolfovem. 1087 3-3

Posredovalci se odklanjajo.

NAZNANILO.

Ljubljanski kamnoseški mojstri uljudno naznanijo častitemu občinstvu, da bo, kot doslej imel vsakteri

zalogo

nagrobnih spomenikov

edino le na svojem delavniškem prostoru v Ljubljani, torej se tam pri novem pokopališču ne bo prodajalo in dobilo nikakoršnih spomenikov in tudi ne sprejemalo naročil.

Opozarjamo, da se naj slavno občinstvo od nikogar na novem pokopališču ne dá pregovoriti za kako naročilo, ker se edino le zanesljivo, dobro in trpežno blago dobi naravnost pri kamnoseških trdkah v Ljubljani, bodisi za napravo novih spomenikov in rakev ali za prestavljanje starih spomenikov in rakev na novo pokopališče.

Prosimo, naj se častite stranke kot do sedaj z zaupanjem obrnejo do nas in zagotovljene naj bodo točne, solidne in cene postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Čamernik

Feliks Toman

Aljozij Vodnik.

Ljubljana, 1. maja 1906. 999 (3-2)

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča župnim uradom v nabavo ob priliki kanoničnih vizitacij, birmovanj itd.:

Missale Romanum

a) za kapele in manjše cerkve:	Kron
Oblika male četvorke. Velikost 30×22 1/2 cm. V črni vezavi z rdečo obrezo in zlatim križem	25'80
isto z zlato	27'50
Oblika četvorke. Velikost 31×22 1/2 cm. Črna vezava z rdečo obrezo	32'40
isto z zlato	34'80
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu	42'—
isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	49'20
isto z drugobarvanimi vložki	54'—
b) za večje cerkve:	
Oblika velike četvorke. Velikost 34×25 cm. V črni vezavi z rdečo obrezo	35'50
isto z zlato	38'—
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo-rdečem šagrinu	50'—
isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	53'—
isto z drugobarvanimi vložki	54'—
Oblika male pole. Velikost 36×25 cm. Črna vezava z rdečo obrezo	43'20
isto z zlato	44'40
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu	52'80
isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	57'60
isto z drugobarvanimi vložki	60'—

Preces ante et post missam pro opportunitate sacerdotis dicende. Oblika četvorke. Za zakristijo mesto tabel 27 1/2×20 cm vezano z zlatim križem na platnicah	3'84
Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae ex pontificali romano depromptus. Vezano	2'76
Benedictionale Romanum sive sacrae Benedictiones ex Rituali Romano ac ex Missali necnon Pontificali Romano excerptae. Vezano	3'75
Epistolae et Evangelia totius anni secundum Missale Romanum etc. 36×25 cm. Rdeč šagrin, zlata obreza	33'60
Graduale de tempore et de Sanctis juxta ritum sanctae Romanae eccl. Cum cantu. Črni tisek vezano	5'28
Isto rdeč in črni tisek	7'68
Pontificale Romanum summorum pontificum etc. Sine cantu eleg. vezano	9'72
Isto cum cantu eleg. vezano	15'60

Kanon table krasno izdelane pod celuloidom se rabijo brez okvirja in se brez škode snažijo in umivajo; v velikosti 39×24 1/2 cm (stranske 14×24 1/2 cm). Cena cele garniture	16'70
Isto v velikosti 40×27 1/2 cm (stranske 16×27 1/2 cm). Cena cele garniture	16'—

Missae pro defunctis. Oblika četvorke 31×22 1/2 cm platno, rdeča obreza	3'48
usnje,	6'—
„ zlata	6'96
Isto. Večja oblika 26×25 cm. Platno, rdeča obreza	4'56
usnje,	7'20
„ zlata	8'40

Dannerbauer-Pugnet, Praktisches Geschäftsbuch für den Gurat-Clerus Oesterreichs. Vezano	24'—
--	------

Slika njega Svetosti sv. Očeta Pija X. z jako ličnim Passe-partout robom, velikost 57×44 1/2 cm, brez okvirja	8'—
z lepim lesenim okvirjem in šipo	15'—
Slika njega Prezvizišenosti kneza in škofa ljubljanskega Dra Antona Bonaventure Jegliča v isti velikosti in slični izvršitvi	14'—
z lepim lesenim okvirjem in šipo	21'—